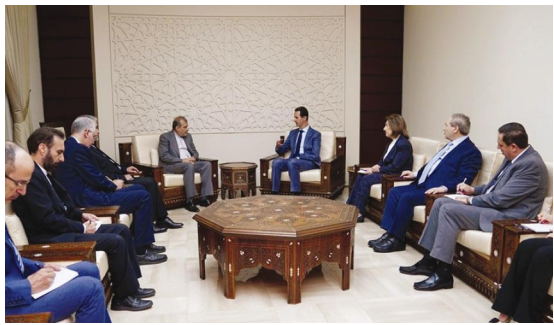


ԱՍՏԵԻ ԱՍՂԱՐ ԽԱՃԻ ՇԵՇՏԵՅԻՆ ՍՈՒՐԻԱ-ԻՐԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՃԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Երեքշաբթի, 3 Յուլիս 2019-ին, Սուրիոյ Նախագահ Պաշտար ալ Ասատ ընդունեց քաղաքական հարցերու շուրջ Իրանի Արտաքին գործոց Նախարարի օգնական Ալի Ասղար Խաճի եւ անոր ընկերակցող պատուիրակու-թիւնը: Խաճի հանդէս եկաւ Իրանի հիւլէական համաձայնութեան առնչուող վերջին գարգացումներուն շուրջ ամփոփ ներկայացումով: յատկապէս Ուա-շինկթընի համաձայնութե-նէն դուրս գալն ու անոր ծայրայեղ կեցուածքը, որուն նպատակն է տարածաշրջ-անին խաղաղութիւնը խախտել եւ լարուածու-թիւնը գրգռել: Իր կողմէ Ասատ շեշտեց, որ Սուրիա գործադիր կը կանգնի Իրա-նի ղեկավարութեան եւ պաշտպան կը հանդիսա-նայ անոր ժողովուրդին իրաւունքներուն: Հանդիպումին ընթացքին կողմե-րը խօսեցան Սուրիոյ դէմ սանձազերծուած պատերազմին եւ Իտլիպի մէջ զինեալ ահաբեկչական խմբաւորման դէմ սուրիական բանակին արձանագ-րած յարթանակներուն, ինչպէս նաեւ սուրիական տագնապի քաղաքական լուծման ու Արաբսոյի յառաջիկայ բանակցութեան մասին: Անոնք անդրա-դարձան նաեւ Իրան-Սուրիա յարաբերութիւններուն: Խաճի հաստատեց եր-կու երկիրներու յարաբերութեան ռազմավարական նշանակութիւնը, յայտ-նելով, որ Իրանի ղեկավարութիւնն ու ժողովուրդը ինչպէս անցեալին, այնպէս ալ այսօր կը շարունակեն նեցուկ կանգնիլ Սուրիոյ մինչեւ երկրին ամբողջական ազատագրումն ու վերականգնումը: Հանդիպումին ներկայ գտնուեցան Սուրիոյ Նախագահութեան լրատուական եւ քաղաքական խորհրդատու ղրկտ. Պուսայնա Շաապան, արտաքին գործոց փոխնախա-րար Ֆայսալ Մըքուատ եւ Նախարարութեան Ասիոյ վարչակազմի տնօրէն Շաֆիք Տայուպ:



ՀԱՅ ՄԱՍՈՒԼԻ ՀԱՄԱՀԱՅՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒԿԱՐԸ ԸՆԹԱՅՔ Կ'ԱՌՆԷ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԱՆԹԻԼԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԷՉ

«Անթիլիաս».- Երեքշաբթի, 2 Յուլիս 2019-ին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կա-թողիկոսութեան Անթիլիասի Մայրավանքի յարկին տակ ի մի խմբուած էին Հայաստանէն, Արցախէն եւ Սփիւռքի գաղութներէն ժամանած մամուլի մշակներ՝ մասնակցելու Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կազմակերպած Հայ Մամուլի Համահայկական Համագումարին, որ տեղի ունեցաւ Նախագահութեամբ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոսին: Սոյն համագումարին պաշտօնական բացումը տեղի ունեցաւ առա-ւօտեան ժամը 9:30-ին, Վեհարանի դահլիճին մէջ, ուր հաւաքուած էին շուրջ 100 մամուլի խմբագիրներ, լրագրողներ եւ աշխատակիցներ: Յոտնկայս ունկնդրելէ ետք «Տերունական Աղօթք»ը , Հայաստանի, Արցախի ու «Կի-լիկիա» քայլերգները, Նորին Սրբութիւնը ուղղեց իր Հայրապետական պատ-գամը: Բարի գալուստ մաղթելէ ետք ներկաներուն, ան լուսարձակի տակ առաւ ներկայի հրատապ մարտահրաւերները, որոնք կը ներթափանցեն հայ մամուլի գործելաճոհին մէջ: Առ այդ, Հայրապետը նաեւ անդրադարձաւ *կլո-պալ* մշակոյթին տիրապետող ներկայութեան, որ փոփոխութեան ենթար-կած է, ինչպէս բոլոր լրահոսները, նաեւ հայ մամուլի առաքելութիւնը, դիտել տալով որ այդ առաքելութիւնը վերաշեշտումի հրամայականին դէմ կը գտնուի: Ան նաեւ խօսեցաւ լրագրողի մասին, որուն անձին մէջ կ'ամփոփուին մամուլի որակը, ազատութեան ոգին, առարկայական ու առողջ մօտեցու-մը: Վերջապէս, Վեհափառ Հայրապետը իր պատգամով համապարփակ կերպով ներկայացուց ներկայ հայ մամուլին իրավիճակը ու անկէ բխած համահայկական ու ազգային խնդիրները եւ պատգամը փակեց համագու-մարին ուշադրութեան յանձնելով հիմնական հարցադրումներ, որոնք պի-տի արծարծուին յառաջիկայ երեք օրերուն ընթացքին:



Հայրապետական պատգամին յաջորդեց Հայաստանի Հանրապետու-թեան Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի ողջոյնի խօսքը, որ ընթերցեց Լիբա-նանի Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Վահագն Աթաբեկեան: Վարչապետը յայտնած է, որ հայկական լրատուամիջոցները այսօր կանգ-նած են բազմաթիւ մարտահրաւերներու դիմաց՝ թէ՛ Հայաստանի, թէ՛ Ար-ցախի եւ թէ Սփիւռքի մէջ. շեշտելով, որ իրենց էութեամբ ու բովանդակու-թեամբ իրարմէ տարբեր մարտահրաւերներու քննարկումն ու լուծման ուղիներ գտնելը համագային օրակարգի հարցեր են: Փաշինեան դիտել տուած է, որ հայ մամուլը առանցքային դերակատարութիւն ունի հայութե-ան վերաբերող ամեն տեսակի հարցերուն միջազգային հեղինակութիւն տալու առումով:

Վերջապէս, խօսք առաւ համագումարի պատուոյ հիւր, ՀՀ Վարչապե-տի Տիկին եւ «Հայկական ժամանակ» թերթի գլխաւոր խմբագիր Աննա Յակոբեան: Ան ըսաւ, որ մամուլը ամբողջ աշխարհին մէջ կ'ապրի ճգնա-ժամ, որմէ անմասն չի մնար հայ մամուլը: Դիտել տալով, որ արհեստա-գիտութեան արագ յառաջացումով ընկերային ցանցերը հետզհետէ կը փո-խարինեն ավանդական մամուլը, մանաւանդ տեղեկատուական ոլորտին մէջ, բայց եւ այնպէս մամուլը, լրատուութեան կողքին, ունի նաեւ հասա-րակութիւնը կրթելու, գաղափարներ յառաջ բերելու, խորքային քննարկում-ներ յարուցելու, կենսական հարցեր արծարծելու եւ հարցերու լուծման բա-
 Շար. էջ 4 ➤

ՊԱՄԱՍԿՈՍ ՍՈՒԿԼԷՄԻ ԳԻՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ԶՈՒՐԻԱ ՉՈՅՉ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՐԴԻՆԱԷՏ ՀԱՄԱՐԵՅ

Երկուշաբթի, 1 Յուլիս 2019-ին, սուրիական «Ալ Ուաթան» թերթը հա-ղորդեց, որ Դամասկոս գոհունակութիւն յայտնեց Սուրիոյ արտաքին գոր-ծոց նախարար Ուալիտ Մուալլէմի Նա-խագահութեամբ սուրիական պատ-ուիրակութեան Չինաստան եւ Զուրիա տուած արդիւնաբեր այցելութիւննե-րուն: Դամասկոս գանոնք որակեց որ-պէս հիմնաքար դէպի արեւելք ուղ-ղուելու քաղաքականութեան: Ըստ յայ-տարարութեան՝ Արեւելքի մէջ կը գըտ-նուի աշխարհի երկրորդ հզօր տնտեսու-թիւնն ու աթոմական կարելորագոյն պետութիւններէն մէկը, որ երկար պայքարեցաւ ԱՄՆ-ի բռնատիրութեան եւ պաշարումի դէմ:

Դէպի արեւելք ուղղութիւնը, գոր Դամասկոս որպէս քաղաքականու-թիւն որդեգրեց յառաջիկայ փուլին, ըստ երեւոյթին ամերիկեան ծրագիր պի-տի ըլլայ եւս, յատկապէս Նախագահ Թրամփի Չինաստանի դէմ տնտեսա-կան եւ արուեստագիտական պատերազմէն արձանագրած նահանջին լոյսին տակ: Ան նաեւ եղաւ առաջին ամերիկացի Նախագահը, որ մուտք գործեց Զուրիայի սահմաններէն ներս եւ պահանջեց անցեալը մոռնալով քաղաքական խոր էջ մը բանալ:

Մուալլէմ Չինաստան եւ Ժողովրդավար Զուրիա այցելութիւնը արդիւ-նաբեր համարեց եւ Սուրիոյ Նախարարներու Խորհուրդի դիմատետրի կա-յքէին վրայ հրապարակած յայտարարութեան մէջ յայտնեց, որ Սուրիա եւ Չինաստան նոյն կեցուածքը կ'որդեգրեն երկու երկիրներուն վրայ պար-տադրուած ամերիկեան տնտեսական պատժամիջոցներուն դէմ, շեշտելով, որ Չինաստան պատրաստակամութիւն կը յայտնէ Սուրիոյ հետ տնտեսա-կան ու մշակութային ոլորտներուն մէջ համագործակցելու:



Լուրեր Հայաշխարհին

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՆԻԿՈՒ ՓԱՇԻՆԵԱՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԵՋ ՄԱՐՂԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐՈՂ ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՒՄԲԻՆ ՇԵՏ ՏԵՍԱԿՅԱԾ Է

«Արմենիա».- Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան, 1 Յուլիսին հիւրընկալած է Սուրիոյ մէջ մարդասիրական առաքելութիւն իրականացուցած Հայաստանի մասնագետներու առաջին խումբի անդամները:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ողջունած է մարդասիրական առաքելութեան խումբի անդամները եւ շնորհակալութիւն յայտնած անոնց՝ առաքելութիւնը բարեյաջող ընթացք ունենալուն համար: «Կյս տարուան Փետրուարին Հայաստանի կառավարութիւնը Սուրիա մարդասիրական առաքելութիւն ուղարկելու առնչութեամբ, շատ կարելորդ որոշում կայացուց, որ, վստահաբար, բազում քննարկումներու առիթ դարձաւ՝ ներքաղաքական, արտաքին քաղաքական եւ աշխարհաքաղաքական: Բայց, այնուամենայնիւ, կ'ուզեմ ընդգծել, որ այդ առաքելութեան ամենէն կարելորդ եւ թերեւս միակ բովանդակային կողմը մարդասիրական առաքելութիւնն է», նշած է ան:

Նիկոլ Փաշինեան յայտնած է, որ այս առաքելութիւնը Նոյնիսկ պատմական կը նկատուի, որովհետեւ անկախ մեր ազգային յարգանքի, տուրքի մատուցումն է Սուրիոյ ժողովուրդին, որ Հայոց Յեղասպանութենէն մազապուրծ եղած մեր հայրենակիցներուն ապաստան տուած է:

Վարչապետը ներկայացուցած է առաքելութեան ընթացքին արձանագրուած արդիւնքը՝ թիւերով. ականագործուած է շուրջ 27 հազար 510 քիլոմետր տարածք, վիրաբուժական օգնութիւն ցուցաբերուած է 241 հիւանդի, բուժուած է 626 քաղաքացի եւ 1067 բուժարանային եւ տարրալուծարանային՝ հետազօտութիւն կատարուած է:

Նիկոլ Փաշինեան շեշտած է. «Մեր առաքելութեան մէջ շատ կարելորդ տեղ կը գրաւէ Նաեւ Հայէպի մեր հայրենակիցներուն անվտանգութեան ապահովումը, Նաեւ Հայէպի հայկական մշակութային ժառանգութեան անվտանգութեան ապահովումը: Սա Նաեւ կը խորհրդողանշէ, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը, ի վերջոյ, տեր է հայ ժողովուրդին ձգած մշակութային ժառանգութեան ոչ միայն Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ, այլեւ անոր տարածքէն դուրս»:

Վարչապետը նշած է Նաեւ, որ շատ բարձր կը գնահատէ առաքելութեան ընթացքին Ռուսաստանի Դաշնութեան ցուցաբերած աջակցութիւնը:

Գործադիրի ղեկավարը ըսած է. «Շատ կարելորդ կը համարեմ, որ վերջերս Հայաստանի Պաշտպանութեան Նախարարութիւնը ՄԱԿ-ի կերտնատեղիէն ստացած է պաշտօնական Նամակ, ուր Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւնը Հայաստանի Հանրապետութեան շնորհակալութիւն յայտնած է Սուրիոյ

մէջ մարդասիրական առաքելութեան իրագործման գծով: Սուրիական ճգնաժամին սկսած առաջին օրէն, Հայաստանի Հանրապետութիւնը անտարբեր չէ գտնուած Սուրիոյ բարեկամ ժողովուրդին եւ պետութեան ճակատագիրին նկատմամբ: Կյս ընթացքին 2016թ., 2017թ., 2018թ. Հայաստանի Հանրապետութիւնը մարդասիրական օգնութիւն ուղարկած է Սուրիա, եւ մենք, անշուշտ, մեր դիրքորոշումը շատ յստակ գծագրելով, Սուրիոյ եւ անոր ժողովուրդին կը ցանկանք խաղաղութիւն, կը փափաքենք, որ ճգնաժամը օր առաջ յաղթահարուի եւ սուրիոյ ժողովուրդը օր առաջ վերադառնայ իր խաղաղ կեանքին»:

Վարչապետը շնորհակալութիւն յայտնած է մարդասիրական առաքելութեան խումբի անդամներուն եւ յաջողութիւն մաղթած ներկայիս Սուրիոյ մէջ Նոյն առաքելութեան լծուած հայրենակիցներուն,



Սուրիոյ մէջ մարդասիրական առաքելութեան խումբի անդամները:

բժիշկ մասնագետներուն, ականագերծներուն եւ միւս մասնագետներուն:

«Կ'ուզեմ յայտնել, որ ահա այս վերաբերմունքը եւ դիրքորոշումը Սուրիոյ Արաբական Հանրապետութեան, սուրիոյ բարեկամ ժողովուրդին նկատմամբ պիտի չփոխուի, եւ մենք ամէն ինչ պիտի ընենք մեր աջակցութիւնը ցուցաբերելու ճգնաժամի կարգաւորման համար, առաջին հերթին նկատուի ունենալով մարդասիրական ճգնաժամը, որովհետեւ մեր առաքելութիւնը մարդասիրական առաքելութիւնն է», ըսաւ վարչապետը:

ԱԳՆ ԿԱՐԵԽՐ Է, ՈՐ ՖՐԱՆՍԱՆ ԶԵՌՆՊԱՆ ՄԱՅՅ ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ՇԵՏ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐԱՎԿՈՒԹԻՒՆԸ ԽԱԹԱՐՈՂ ԳՈՐԾԱԿՈՒԹԵՆԷ

«Արմենիա».- Ֆրանսա-Ատրպայեյճան յարաբերութիւնները, յատկապէս ռազմաարդիւնաբերական ոլորտէն ներս, մշտապէս Հայաստանի ու շաղկապութեան տակ են: 3 Յուլիսին լրագրողներու հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին ՀՀ Արտագին Գործոց Նախարարութեան մամուլի քարտուղար Աննա Նաղդալեան անդրադարձաւ Ատրպայեյճանի կողմէն Ֆրանսայէն գէնքեր գնելու մասին մամուլի մէջ շրջանառուող

տեղեկութիւններուն:

ՀԱՆՌՊՈՒՄ-ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ «ՄԵԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՈՒՍԱԿԳՈՒԹԵԱՆ ՇԵՏ



2 Յուլիսին ՀՀ ԳԿ Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի Նախագահութեամբ «ՄԵԿ Հայաստան» կուսակցութեան հետ տեղի ունեցած է հանդիպում-քննարկում: Դաշնակցութեան կողմէ հանդիպումին կը մասնակցէին ՀՀ ԳԿ Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ Իշխան Սաղաթէլեան, ՀՀ ԳԿ անդամ Լիլիթ Գալստեան եւ ՀՀ ԳԿ Մասնագիտական Ոլորտային Յանձնախումբերու համակարգող Արծուիկ Միսասեան: Հանդիպման ընթացքին քննարկուած է փոխադարձ հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցեր, մասնաւորապէս, անդրադարձ կատարուած է ներքաղաքական եւ արտաքին քաղաքական ներկայիս իրավիճակին ու ընթացիկ զարգացումներուն եւ Արցախեան հիմնահարցին: Կողմերը ծանօթացած են քաղաքական հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցերուն վերաբերող երկուստեք անկայ դիրքորոշումներուն:

ՔՈՆԿՐԵՍԱԿԱՆ ՃՈՒՏԻ ԶՈՒ ԱՐՃԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԵՆ ԱՐՁԱԿԱԶԵՆՆԵՐԸ ՇԵՌԱՆԵԼՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅ

Ամերիկայի Հայ Դատի յանձնախումբը կը տեղեկացնէ, որ Միացեալ Նահանգներու Քոնկրեսի Ներկայացուցիչներու տան անդամ Ճուստի Զու 1 Յուլիսին ներկայացուց առաջարկ վրձնադրութեան մասին:



Քոնկրեսականներ Ռոյսի եւ Էնկելի առաջարկներուն շարունակական խախտումները:

Ամերիկայի Հայ Դատի յանձնախումբի գործադիր տնօրէն Արամ Համբարեան ողջունեց այս առաջարկը, որուն մէջ Նաեւ կը շեշտուի ԵԱՀԿ-ի դիրքորոշումներուն թիւր անեցնելու կարեւորութիւնը: Նշենք, որ Նախագահութեան համաձայն, կ'առաջարկուէր Նաեւ սահմաններու երկայնքին տեղակայել յատուկ սարքեր, որոնք կը յայտնաբերեն գիւնադարը խախտողը:

Քոնկրեսականներ Ռոյսի եւ Էնկելի առաջարկները, որոնք առաջին անգամ ներկայացուած էին 2015-ի աշնան, Ներկայացուցիչներու տան Արտաքին յարաբերութեան յանձնախումբին Նախկին Նախագահ Էտ Ռոյսի եւ անոր ներկայ ատենապետ Էլիզա Էնկելի կողմէ, ցարդ կը վայելէն ներկայացուցիչներու տան առաւել քան 100 քոնկրեսականներու աջակցութիւնը:

Քոնկրեսականներ Ռոյսի եւ Էնկելի առաջարկներուն շարունակական խախտումները: Ռոյսի եւ Էնկելի առաջարկներուն շարունակական խախտումները: Ռոյսի եւ Էնկելի առաջարկներուն շարունակական խախտումները:

Չու «անընդունելի» կ'որակէ Ատրպայեյճանի կողմէ գիւնադարի շարունակական խախտումները:

«Չու մամուլի քարտուղարի խօսքին համաձայն, տարածաշրջանի սպառնազինութեան մրցակցութեան առնչութեամբ Հայաստանը մշտապէս նշած է, որ հետամուտ պիտի ըլլայ այդ հարցին առնչութեամբ եւ հարցը մշտապէս պիտի բարձրացնէ ինչպէս երկկողմ, այնպէս ալ բազմակողմ հարթակներու վրայ:



Քին Ֆրանսայի Նախագահը նշած էր, որ Ֆրանսան, ի տարբերութիւն միւս երկիրներէ, միակն է, որ խստօրէն կը պահպանէ անկարգի (արգելանքներու «Գ.») իր պարտականութիւնները: Նաեւ Ֆրանսան երբեք Ատրպայեյճանին չի վաճառեր այնպիսի գէնք, որ կրնայ օգտագործուիլ Արցախի մէջ: Կարելորդ է, որ Ֆրանսան իրապէս հետամուտ ըլլայ այս հարցին եւ ձեռնպահ մնայ Ատրպայեյճանի հետ որեւէ գործակցութենէ, որ կրնայ տարածաշրջանի ռազմական հաւասարակշռութիւնը կայունութիւնն ու խաղաղութիւնը խաթարել»:

ԱԳՆ մամուլի քարտուղարի խօսքին համաձայն, տարածաշրջանի սպառնազինութեան մրցակցութեան առնչութեամբ Հայաստանը մշտապէս նշած է, որ հետամուտ պիտի ըլլայ այդ հարցին առնչութեամբ եւ հարցը մշտապէս պիտի բարձրացնէ ինչպէս երկկողմ, այնպէս ալ բազմակողմ հարթակներու վրայ:

ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԻ ԱՆՍԱԿԱՐԿԵԼԻՆ ԵՒ ԱՆՅԵՏԱԶԳԵԼԻՆ

Կարո Արմենյան

Այս տողերը մասնաւորապէս հասցեագրուած են բոլոր անոնց, որոնք հմայուած կը թուին ըլլալ Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի իսկապէս հմայիչ հռետորաբանութեամբ: Վարչապետը ինքզինք գերազանցեց յատկապէս իր վերջին ելոյթով, ուր ան վկայութեան կը կանչէր Արամ Մանուկեանն ու Առաջին Զանրապետութեան պետական մարդոց սերունդը, զանոնք դաւանելով որպէս մաքուր եւ կուռ ազգային անկախ պետականութեան չափանիշներ, որոնց օրինակով, կ'ըմբռնէր ան, պիտի ապրին մերօրեայ իշխանութեան գործիչները՝ առանց բացառութեան: Խոստովմ. հրահանգ. յիշեցովմ. յանձնառութիւն: Ո՞ր մէկը ասոնցմէ: Յամենայն դէպս՝ հրաշագործ խօսքեր՝ որոնք անսխալ թաց են իրենց թափանցող ազդեցութեամբ: Ի վերջոյ ո՞ր դաշնակցականն է, որ պիտի կարենայ անտարբեր մնալ իր զգացումները հրահրող այս նախադասութիւններուն դիմաց: Մեքերունմեր պիտի չընեմ, քանի որ Փաշինեանի ջատագովներուն (ինծի հարազատ ընկերներու) էջերը ողորդուած են յորդառատ մեքերուններով:



Կ'ուզեմ պարզապէս յիշեցնել, որ մեր - ըսել կելուզեմ՝ հանրութեան - պարտականութիւնն է մնալ զգաստ ու յանձնառու եւ առաջնորդուիլ իրականութեան նորմերով միայն: Մեր պարտականութիւնն է քննել վիճակացոյցը յետին մանրամասնութեամբ փոխանակ անհիմն (համատեքստէն դուրս) զուգահեռներ փնտռելու Փաշինեանի եւ ԶՅԴ նուիրական դեմքերուն միջեւ:

Կը խօսուի այն մասին, որ արդէն իսկ յստակ տեղաշարժ գոյութիւն ունի գեղծարարութեան եւ փտախտի երեւոյթներու հակակշռման մարզին մէջ հիւսիս եւ նորին միջեւ: Շատ յարգելի դեմքեր կը հաւաստեն այդ մասին: Պէտք է անվերապահօրէն ողջունել այս երեւոյթը եւ զայն շարունակաբար պահել լուսարձակի տակ: Փտախտը տարբարային երեւոյթ է: Ան կը չքուի մէկ օր եւ կը վերայայտնուի անելի բարոյ ձեւերով մէկ այլ տեղ եւ մէկ ուրիշ օր... Զակափտախտային քաղաքականութիւնը չի կրնար սկիզբ ու վախճան ունենալ: Ան փտաբանա-

կան է եւ ունի իր տրամաբանութիւնը: Արձանագրելը եւ անցնիլը: Վարչապետ Փաշինեանի ջատագովները պէտք է խօսին կառավարութեան գործի հիմնական ոլորտներուն մասին: Պէտք է խօսին կառավարութեան տնտեսական քաղաքականութեան մասին, մենաշնորհային համակարգի վերաբերմամբ որդեգրուած իրական վարքագծին մասին, կառավարութեան

սոցիալական փաթեթին մասին, կառավարութեան որդեգրած եկամտահարկի համահարթեցման աղետալի քաղաքականութեան մասին, դատական համակարգէն ներս ստեղծուած սահմանադրական քառուսի մասին, եռեակ իշխանութիւններու տարանջատման սկզբունքի խախտման վտանգաւոր երեւոյթներուն մասին, գիւղատնտեսութեան մարզէն ներս տիրող ողբալի վիճակին մասին, արտագաղթի եւ աղքատութեան ցնցիչ երեւոյթներուն մասին, վարչապետ Փաշինեանի աններելիօրէն ժողովրդահաճ (populist) քայլերուն մասին, ամբոխը պետութեան դէմ հրահրելու նախաձեռնութիւններուն մասին, շարքը երկար է:

Արտաքին քաղաքականութեան բեմին վրայ, արտաքին գործոց նախարար Մնացականեանի ցուցաբերած զօս վարքագիծը այնուամենայնիւ եսթակայ է մեծ վտանգներու, որոնք կը բխին պրն. Վարչապետին դեմէս լաւ չբանաձեւուած քաղաքականութեան հետեւանքներէն: Զայաստան-Արցախ միջպետական յարաբերութիւններու վաղուան բնոյթէն, եւ առհասարակ տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական բարոյ կառոյցը կառավարել կարենալու կարողութիւններէն: Այս բոլոր մարզերուն մէջ, առայժմ դեռ բաց է ու հարցական՝ ներկայ իշխանութեան վիճակացոյցը:

Շար. էջ 14

դասական ընկալումներէ, որովհետեւ ժամանակակից վիրուալ (virtual) աշխարհակարգի փիլիսոփայութիւնը հայկական լրատուամիջոցներուն համար նորարարութիւնը կամ անվերջ փոփոխութիւնը կը վերածէ ո՛չ թէ միջոցի, այլ նպատակի: Չուաքեան իր ելոյթին մէջ անդրադարձաւ ինքնիշխանութեան կարելորութեան, որ համագործակցութեան նախապայմաններէն մէկն է, ապա թէ ոչ այդ կը դառնայ ինքնախաբեութիւն: Իսկ Պօղոսեան խօսեցաւ Արցախի մէջ մամուլի դիմագրաւած մարտահրաւերներուն մասին: Ան լուսարձակի տակ առաւ Արցախի հակամարտին առնչուած լրատուութեան մէջ հայ մամուլին ջանքերը միացնելու աշխատանքին կարելորութիւնը: Բ. Նիստին վերջին գեկուցաբերն էր Վահագն Գարագաշեան, որ հեռակապով անդրադարձաւ «Զակահայ քարոզչութեան դէմ տեղեկատուական պատերազմը» նիւթին: Ան դիտել տուաւ, որ Զայաստանը ռազմավարական, դիւանագիտական եւ տեղեկատուական պատերազմի մէջ է իր թշնամիներուն դէմ եւ լուսարձակի տակ առաւ հետեւողական աշխատանք տանելու, քարոզչական մեր կառոյցը վերահունարելու կարելորութիւնը:

Գ. Նիստին նիւթն էր «Մամուլը եւ նորարար արհեստագիտութեան մարտահրաւերները», որուն ատենապետեց Միքայէլ Զաճեան: Ան լուսարձակի տակ առաւ մերօրեայ սրընթաց աշխարհին մէջ մամուլին դիմաց ցցուած տարիքը ու բազմաթիւ դժուարութիւններուն հակազդելու անհրաժեշտութիւնը: Առաջին գեկուցաբերը՝ Արամ Անանեան, ներկայացուց «Զայկական տպագիր մամուլի ապագան. ինչպէ՞ս մրցունակ մնալ թուային դարաշրջանին մէջ» նիւթը: Ան շեշտեց, որ ասիկա միայն հայկական խնդիր չէ, այլ ընդհանրապէս մամուլին դիմագրաւած հիմնական հարցերէն է՝ կացութիւնը նկատելով նախաճգնաժամային եւ անհրաժեշտ սեպտեմբերի ապագայ բեմագրութիւնը սերտելու եւ կանխատեսելու, որպէսզի կարելի ըլլայ փոփոխութիւններուն արձագանգել: Երկրորդ գեկուցաբերը՝ Վիգէն Աւագեան իբրեւ նիւթ ունեցաւ «Մամուլ սպասաւորի կերպարը՝ նորարար արհեստագիտութեան օրերուն»: Ան քաղաքական մը կատարեց մամուլ սպասաւորին նախապէս մարմնաւորած կերպարին, յատկութիւններուն եւ ներկայիս՝ կազմակերպ քառուսի մէջ անոր պարզած կերպարին միջեւ: Չեկուցաբերը շեշտեց, որ փոխուած են միջավայրը, աշխատանքային ոլորտը, պայմանները, սահմաններն ու սկզբունքները, ուստի մամուլայն օրուան սպասաւորի թիրախը պէտք է ըլլայ իւրայատկութիւնը, ստեղծագործական արտակարգ ճիգը, արագօրէն տեղեկահաւաք կատարելը, լուրերը մշակելն ու տարածելը՝ միշտ պահելով ճշմարտութիւնն ու ճշգրտութիւնը: Յաջորդիւ, Նայիրի Զոխիկեան խօսեցաւ «Արեւմտեան Զայաստանի ազգային ինքնութիւնը պահպանող հայերու գործունէ հայրենական յարաբերութիւններուն եւ

հայկական ինքնագիտութեան մէջ» նիւթին մասին՝ դիտել տալով, որ 2008 թուականէն ի վեր յաճախակի այցելութիւններ տուած է արեւմուտեան Զայաստան, ուր քարտէզն արժեքներուն կողքին իր ուշադրութեան կիզակետը դարձած են հայկական արմատներ ունեցող անհատները, որոնք պահած են իրենց ինքնութիւնը: Ան անդրադարձաւ այս ուղղութեամբ լրատուամիջոցներուն կատարելիք աշխատանքին մասին: Գ. Նիստի վերջին գեկուցաբերն էր Ահարոն Շիրտըմեան, որուն նիւթն էր «Տպագիր մամուլը եւ նոր իրականութիւնը»: Ան կարելորակատեց գատորոշել Զայաստանի եւ Սփիւռքի մամուլը, որովհետեւ իւրաքանչիւրը ունի տարբեր հարթակներ, տարբեր պայմաններ ու իրականութիւն: Ըստ անոր, տպագիր եւ էլեկտրոնային մամուլը գիրար կ'ամբողջացնեն, սակայն բոլոր պարագաներուն ալ կարիքը կայ յանձնառու հրապարակագիրի, արհեստավարժ լրագրողի, որոնք պատասխանատու աշխատանք կը կատարեն:

Օրուան վերջին նիւթը կը կրեր «Լրատուութիւնը եւ ընկերային ցանցերը» խորագիրը: Նիստին ատենապետ Չաւեն Թորիկեան հակիրճ տողերու մէջ ներկայացուց վերնագրումի եւ էջագրումի կարելորութիւնը եւ անոր ստեղծած կացութիւնը: Գայիանէ Առաքելեան մատուցեց «YouTube-եան եւ Facebook-եան հեռարձակումները որպէս «մետիա»-ի անկախութեան նոր գործիք եւ հնարաւորութիւն» նիւթը, ուր անդրադարձաւ մամուլի տնտեսական ազատութեան կարելորութեան եւ ընկերային ցանցերուն ընծայած տարածքին մասին եւ նշեց, որ եթէ անցեալին խմբագիրները կ'որոշէին մամուլի բովանդակութիւնը, ապա ներկայիս ընկերային ցանցերը կը կատարեն այդ մէկը: Սաթիկ Սէրյանեան ներկայացուց «Զայաստանեան մամուլը թաւշայ իրադարձութիւններէն յետոյ. մարտահրաւերներ» նիւթը, ուր խօսեցաւ Զայաստանի մէջ ստեղծուած վերջին քաղաքական կացութեան ազդեցութիւնը Զայաստանի լրագրութեան դաշտին վրայ, ի մասնաւորի անհանդուրժողական մթնոլորտը: Ապա, գեկուց ներկայացուց Գեղամ Մանուկեան «Ամբողջական փոխ-ճանաչման խնդիրը հայկական մամուլին մէջ» նիւթով, ուր դիտել տուաւ, որ մամուլը կարգ մը խնդիրներ կ'արժարժէ ընտրողական մօտեցումով եւ, հետեւաբար, հոն կը պակսին իսկական փոխ-ճանաչումը: Վերջապէս, ելոյթ ունեցաւ Աթո Չափարեան «Ազատ մամուլին դերը եւ առաքելութիւնը արագընթաց փոփոխութեան ենթակայ տեղեկատուական դաշտէն ներս» նիւթով: Ան ընդգծեց մամուլին դերակատարութեան մասին ընթերցողին արթնութեան եւ սուտը ճշմարտութեան գանգալանելու մասին ու դիտել տուաւ, որ մամուլը նաեւ զարգացման աղբիւր է:

Զայ մամուլի համահայկական համաժողովին նիւթերը պիտի շարունակուին 3-4 Յուլիս Չորեքշաբթի եւ Զինգաբթի օրերը:

ՀԱՅ ՄԱՍՈՒԽ...

Սկիզբ էջ 1

նախներ որոնելու առաքելութիւն: Զետեւաբար, ան կոչ ուղղեց կազմակերպուած ձեռով արձագանգել հայ մամուլի մարտահրաւերներուն:

Օրուան Բ. Նիստին թեման էր «Զայաստան-Արցախ-Սփիւռք հա-

մագործակցութիւն - խնդիրներ եւ ընկերներ»: Այս նիստին ելոյթ ունեցան Ժիրայր Չուաքեան, Վահրամ Պօղոսեան եւ Վահագն Գարագաշեան (հեռակապով): Նիստին ատենապետն էր Շահան Գանտահարեան: Վերջինս դիտել տուաւ, որ ներկայ դրութեամբ գանգուածային լրատուամիջոցները վաղուց դարձնելու են



ԲԵՐԻՈՅ ՆԱՅՈՅ ԹԵՄԻ ԽԱՆՈՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՆԻՍԱԸ

Նախագահությամբ Բերիոյ Յայրոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Մասիս Ս. Եպս. Չօպուեանի, Թեմի Գործադիր Իշխանութիւնը՝ Ազգ. Կրօնական Ժողովը եւ Ազգ. Վարչութիւնը, Խառն Ժողովի իր անդրանիկ նիստը գումարեց Յինգշաբթի, 27 Յունիս 2019, ներկայութեամբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան՝ Քաղաքական Ժողովի անդամ տիար Յրաչ Յակոբեանի:

Բարի Գալստեան խօսքերէն ետք, Առաջնորդ Սրբազան Յայրոց խօսք առնելով Նախ գոհութիւն վերառաքեց առ Բարձրեալն Աստուած, որդիական երախտագիտութիւնը յայտնեց ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոսին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, ցուցաբերած հայրական անվերապահ քաջալերանքին գծով, շնորհակալութիւն յայտնեց Թեմի Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովին, որ իր 166-րդ նիստին (02/06/2019) զինք ընտրած էր Բերիոյ Յայրոց Թեմի Առաջնորդ, ապա Գործադիր Իշխանութեան կազմերուն, որոնք արժանավայել կերպով կազմակերպած էին՝ որպէս նորընտիր Առաջնորդ իր Յալէպ ժամանումն ու պաշտօնական թէ ժողովրդային դիմաւորութիւնը:

Սրբազան Յայրոց շարունակելով իր խօսքը, առաջին հերթին վերընդգծեց Սուրբական Յայրենիքին կառչած մաալու յանձնառութիւնը, սատարելով երկրէն ներս ամբողջական խաղաղութեան ու ապահովութեան վերահաստատման, եւ հրաւիրեց սուրիահայութիւնը լիարժէք կերպով մասնակցելու վերականգնումի աշխատանքներուն: Թեմական կեանքին անդրադառնալով, Սրբազան Յայրոց շեշտեց անխախտ հաւատքով եւ պիրկ կամքով յետ պատերազմեան շրջանի նոր մարտահրաւերները դիմագրաւելու անհրաժեշտութիւնը, կարենալ հայելու աւելի պայծառ հորիզոններու: Քննադատանքը արձանագրեց Թեմի Բաժնակալի Դատուն, Ազգ. Մարմիններու կազմերուն, նաեւ Թեմի տարածքին գործող բոլոր միութիւններուն, կառոյցներուն, հիմնարկներուն թէ հաստատութիւններուն, եւ յաջողութիւն մաղթեց բոլորին՝ բեղուն գործունեութեան եւ արդիւնաշատ գործակցութեան մաղթանքներով:

Տիար Յրաչ Յակոբեան իր կարգին արտասանեց գնահատանքի հակիրճ խօսք մը, եւ յանուն Կաթողիկոսութեան Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան՝ զօրակցութիւն յայտնեց Թեմի վերականգնումի եւ վերաշինութեան աշխատանքներուն:

Ապա ժողովական դրութեամբ հանգամանօրէն քննարկուեցան օրակարգի նիւթերը, ուր Սրբազան Յայրոց տուաւ իր ուղեւորական ցուցմունքները եւ թելադրութիւնները, ի խնդիր Թեմի վերելքին եւ առաւել բարգաւաճման:

ՀԱՆԿ
27 Յունիս 2019

ՍՕ ԽԱՅԻ 39-ՐԴ...

Սկիզբ՝ էջ 16

Լատեսութեան եւ յոյսի ներշնչման հանգրուան մըն է Սուրիահայութեան համար, որուն քարոզիչները



հետագային պիտի դառնան Ազգի Անտարանիչները:

Սրբազան հայրոց Եզրափակելով իր խօսքը յաջողութիւն մաղթեց ժողովին եւ ՍՕ-ի ծրագիրներուն, որոնք իրականացման զօրավիգ է Բերիոյ Թեմը իր բոլոր ազգային մարմիններով:

Պաշտօնական բաժնի աւարտէն ետք ժողովը անցաւ օրակարգերու լուծման:

Գլխավորաբար կեդրոնացաւ

ՅՕՄ-ի 72-րդ Յամահայկական Պատգամաւորական Ժողովին յղելի առաջարկներուն եւ անոնց գործադրման ծրագիրներուն վրայ:

Ընտարկեց իր աշխատանքները: Կեդրոնացաւ միութեան 100 ամեակը արժանապէս նշելու ծրագիրներուն վրայ: Լսեց Շրջ. Վարչութեան գործունեութեան տեղեկագիրը, ապա Մասնաճիւղերու, Շրջ. Յանձնախումբերու տեղեկագրերը եւ քննարկեց բոլորին կազմակերպական գործունեութիւնը:

Անդրադարձաւ Յասիլի «Լոռի» եւ Տերիքի «Սարդարապատ» մասնաճիւղերուն ներկայ իրավիճակին, անոնց ժողովէն բացակայութեան դրդապատճանցներու եւ գանոնք վերաշինութեան կարելիութիւններուն:

Ունկնդրեց եւ ծանօթացաւ ՅՕՄ-ի Յամահայկական Պատգամաւորական Ժողովի օրակարգերուն, լսեց ՅՕՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան քառամեայ տեղեկագիրը, անդրադարձաւ անոր գործունեութեան ծանրակշիռ կարելիութեան, Սուրիահայութեան կատարած

րած օժանդակութիւններուն, Արցախի եւ Ջաւախքի մէջ մշակած ծրագիրներուն, «Սօսէ» մասնաւարտեզներուն, կամաւոր աշխատանքի զարգացման, բարեսիրական ծրագիրներու իրականացման, ինչպէս նաեւ «Սօր ու Մանկան» առողջապահական կեդրոնի բարիքներուն:

Յաջորդող նիստերու ընթացքին ժողովը քննարկեց Ընկերաբժշկա-

կերջին նիստին, բանաձեւի յանձնախումբին ներկայացուցած գեկոյցի հիման վրայ, ներկայեղ քննարկեցին Շրջանային Վարչութեան եւ Շրջ. Յանձնախումբերու գործունեութիւնները: Յանգամանօրէն գնահատեցին եւ արժեւորեցին Շրջ. Վարչութեան աշխատելաձեւը, անոր որդեգրած ոճը, շեշտեցին թէ Շրջ. Վարչութիւնը հակառակ Ընկեր-



կան կեդրոնի վերաշինութեան հիմնական հարցը:

Ժողովը կարելիութեամբ անդրադարձաւ կեդրոնի բերելիք նպատին Նոր Գիւղի շրջանի աշխուժացման մէջ: Յաստատեց Շրջ. Վարչութեան անցնող տարիներու արձանագրած յաջողութիւնները Յալէպահայ կեանքէն ներս եւ կարելիութեամբ նշեց, թէ շնորհիւ ՅՕՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ցուցաբերած գործունեութեան ու հետեւողական նպաստներուն, ՍՕ Խաչը այսօր կը գործէ ինքնավստահ:

Ժողովը քննարկեց Ընկերաբժշկական կեդրոնի եւ Բեսապի Կազ-

րաբժշկական կեդրոնէն դուրս մնացած ըլլալուն, նոր թափ տուած է իր գործունեութեան յատկապէս՝ Շրջաններու մասնաճիւղերուն կատարած իր այցելութիւններով, մտահոգուած է Գամիշլիի, Տերիքի եւ Յասիլի մասնաճիւղերու իրավիճակով եւ միջոցներ ստեղծած կապերու ամրապնդման, թափ տուած է Բեսապի Կազդուրման Կայանի վերանորոգութեան, տրուած ըլլալով որ Շրջ. Վարչութեան տարեկան գործունեութեան անբաժան մէկ մասն է Կազդուրման Կայանը, ուր ուրախ մթնոլորտով, յատկապէս Ազգ. Պատասպարանի սաները ամրան շըր-



դուրման Կայանի վերանորոգութեան նախագիծերը, որոնք կառուցման ընդհանուր աշխատանքներու հետապնդման համար նշանակուած է շինարարական յանձնախումբ մը Բեսապի եւ Յալէպի մէջ:

Ժողովը որոշեց պարբերական դրութեամբ հանրութիւնը իրազեկ դարձնել ՍՕ Խաչի 100-ամեակի ձեռնարկներուն եւ իր շինարարական աշխատանքներուն:

Բ. նիստի ընդմիջումին, իր որոշոյնի խօսքը արտասանեց ՅՄԸՄ-ի Կեդր. Վարչութեան ատենապետ Գառնիկ Մկրտիչեան, որ կը գտնուէր Յալէպ յաջորդ օրն իսկ ղեկավարելու ՅՄԸՄ-ի 21-րդ ներկայացուցչական ժողովը: Ան շնորհաւորեց մեր ազգային կառոյցները, ուղեկից միութիւններու հետ գործակցութիւնը եւ թելադրեց ՍՕ Խաչի 100-ամեակի նշանաբանով շարունակել մեր աշխատանքները:

Ողջոյնի խօսքեր փոխանցեցին նախկին ատենապետներ՝ Յիլտա Չաղլասեան եւ Սօսի Գլըճեան: Ծինիլ թելադրանքներով գործուն մասնակցութիւն բերաւ նաեւ Ազգային Վարչութեան անդամ Դոկտ. Յուրի Ազեգեան, ապա ընթերցուեցան Յամագայի Յիլտա Չաղլասեանի եւ ՅՄԸՄ-ի Շրջանային Վարչութիւններու շնորհաւորական գիրերը:

չանին կը կազդուրուին, կը սորվին կարգապահութիւն, նիստ ու կաց, կենցաղավարութիւն, երգ ու պար:

Օրակարգի ընթացքով ժողովականները ներկայացուցին առաջարկներ յառաջիկայ գործունեութեան գծով ինչպէս՝ ՍՕ Խաչի տեղեկատուի հրատարակութիւնը շարունակելու, տնտեսական մնայուն աղբիւրներ ապահովելու, ՅՕՄ-ի Կեդր. Վարչութեան հետ կապերը ամրապնդելու, կրթական ծրագիրները շարունակելու, գործելադաշտը ծաւալելու եւ գործուն ներդրում ապահովելու ապագայի տեսլականներու իրականացման:

ՍՕ Խաչի 39-րդ Շրջ. Պատգամաւորական Ժողովը խոր քննարկումի ենթարկել է տեղ Շրջ. Վարչութեան աշխատանքային եւ ծրագրային ուղեցոյցները, միաձայնութեամբ հաստատեց գ անոնք, ինչպէս նաեւ պիտեճեական գնահատում կատարեց, ապա ընտրեց իր պատգամաւորները մասնակցելու ՅՕՄ-ի 72-րդ Յամահայկական Պատգամաւորական Ժողովին:

Այնուհետեւ դիւանի անդամներ՝ Չեփիւռ Ռէստեանի, Մարալ Սեմերճեանի, Չեփիւռ Աւագեանի եւ Սօսէ Զիւրտեանի իրաւերով ժողովը փակուեցաւ ՍՕ Խաչի քայլերով:

«ԳԱՆՁԱՍԱՐ»-Ի ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐՈՒ ԼՐԱԳՐԱԿԱՆ ՎԱՐԺՈՂԱԿԱՆ Ա. ԴԱՍԸՆԹԱՅԸ

Թուրքիոյ նուրջ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՉԵԿՈՅՑ ԹՈՒՐԵՒՈՅ ՄԵՋ ԿՐՈՏԱԿԱՆ ԱՃԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԸՈՒՐՉ

Սփիւռքի մէջ մամուլը հայապահպանման, մտաւոր աշխատանքի եւ հասարակական կարծիք ձեւաւորելու անփոխարինելի հարթակ է, որուն մէջ կ'արտացոլայ նաեւ գաղութային կեանքը իր բոլոր երեսներով: Հայ մամուլը՝ իր վշտական սպասարկուներուն կողքին

ծիններով վարժողական աշխատանքի ընդմէջէն ապագայ լրագրողներու հոյլ մը յառաջացնել եւ ուղիքանալ աստիճանաբար լրագրական աշխատանքի մասնագիտական սահմաններուն մօտենալու:

Առաջին օրը ընդհանուր երեք բաժիններով լրագրական մարզի ծանօթացման առնչուող նիւթեր մատուցուեցան: Առաջին դասախօսն էր «Գանձասար» շաբաթաթերթի խմբագիր Չարմիկ Պօղիկեան, որ ողջունելէ ետք ներկաները



աւելն կը ստանայ երիտասարդ գրողներէ: Լրագրող մարդու ժի պատրաստութիւնը կարելոր քայլ մըն է, յատկապէս վերականգնումի փուլին:



«Ի՞նչ է Լրագրութիւնը» խորագիրին տակ ներկայացուց լրագրութեան նպատակը, թիրախ լսարանները, լուրերու պատրաստութեան եղանակը, լեզուն, ոճը, լրագրողին ձեռք բերելիք հմտութիւններն ու յատկանիշները, ապա նաեւ լրագրութեան եւ յօրուածագրութեան տեսակները:



Այս ելակէտէն մեկնած եւ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոս Վեհափառ Հայրապետին 2019 տարին «Հայ Մամուլի Տարի» հռչակած ըլլալուն բարեբաստիկ առիթով, Հինգշաբթի, 27 Յունիս 2019-ին, Հալէպի Արամ Մանուկեան Ժողովրդային Տան «Լեւոն Շանթ» սրահէն ներս ընթացք առաւ «Գանձասար» պաշտօնակազմի խմբագրութեան կողմէ նախաձեռնուած լրագրութեան դասընթացքի առաջին փուլը, որուն մաս կազմեցին 45 երիտասարդներ:



Երկրորդ դասախօսն էր Հալէպի Նահանգային Խորհուրդի անդամ, փաստաբան, լրագրող եւ կրթական մշակ Մարիա Գաբրիէլեան: Ան ներկայացուց վերջին տարիներուն մամուլին մէջ հետաքրքրութեան արժանացած «Մարդկային տիպարներ»-ու ընդմէջէն երեւոյթներ պարզելու, հարցեր արծարծելու լրագրական ձեւն ու ոճը:



Երեք օրերու վրայ երկարող սոյն դասընթացքին իրենց մասնակցութիւնը բերած էին «Գանձասար»-ի աշխատակիցներ եւ միութիւններու թղթակիցներ: Ծրագիրը ի միտի ունէր տեսական եւ գործնական բա-

ցատրեց, թէ նմանատիպ նիւթերու պատրաստութեան ընթացքին անհրաժեշտ է կերտնանալ անհատին մարդկային յատկանիշներուն վրայ, զգոյշ ըլլալ

նիւթի գլխաւոր դերակատարին եւ անոր ընդմէջէն փոխանցելի պատգամին ընտրութեան պարագային եւ պատուով հարագատօրէն ներկայացնել, շեշտը դնելով նաեւ դերակատարին առօրեայ միջավայ-

«Իւրոնիւզ»-ի թղթական ծառայութիւնը կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան կից խորհրդատուական մարմին մը հանդիսացող Միացեալ Նահանգներու Միջազգային Կրօնական Ազատութիւններու յանձնախումբը 2019-ի իր գեկոյցին մէջ անդրադարձաւ Թուրքիոյ կրօնական ազատութիւններու խախտումներուն եւ երկիրը նկատեց «առանձնայատուկ կերպով մտահոգութիւն արթող երկիր»:

Ըստ գեկոյցին՝ 2018-ին, Թուրքիոյ մէջ կրօնական ազատութիւնները, «կը շարունակէն խոր մտահոգութիւններ յառաջացնել, եւ կան լուրջ կանխատեսումներ, որ պայմանները աւելի պիտի վատթարանան»:

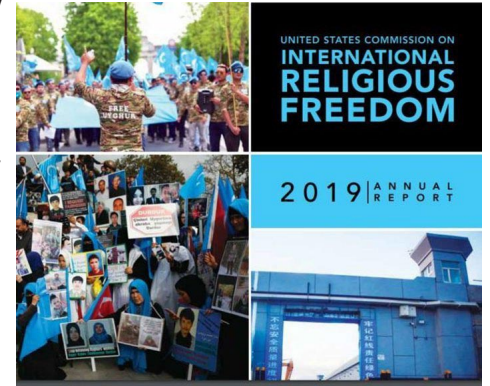
Չեկոյցին մէջ կը յիշուի, որ ազգային փոքրամասնութիւններու գոյութիւնը վտանգի տակ է. բացի այդ, պետական կառոյցներուն եւ կառավարութեան կողմնակիցներուն՝ մամուլը սեւցնելու ուղղուած արշաւը աւելի կը մեծցնէ վախի մթնոլորտը փոքրամասնութիւններու խումբերուն մօտ:

Յանձնախումբը իր գեկոյցին մէջ հանդէս եկած է նաեւ Թրամփի վարչակազմին ուղղուած առաջարկներով, որոնց կարգին է Պոլսոյ Հայոց պատրիարքարանի հարցը:

Մասնաւորաբար կոչ ուղղուած է, որ Ամերիկա ճնշում բանեցէ Թուրքիոյ վրայ, որպէսզի նոր պատրիարքական ընտրութիւններ կատարուին, առանց Թուրքիոյ իշխանութիւններուն միջամտութեան:

Առաջարկուած է նաեւ հրապարակաւ դատապարտել այն թուրք քաղաքական գործիչները, որոնք իրենց ելոյթներուն ընթացքին խտրական ու նուաստացուցիչ ձեւակերպումներ կը գործածեն փոքրամասնութիւններու նկատմամբ:

Յիշեցնենք, որ Միջազգային Կրօնական Ազատութեան Յանձնախումբը հաստատուած է 1998ին «Միջազգային կրօնական ազատութիւններու մասին» օրէնքի հիման վրայ:



րին վրայ: Ապա մասնակիցները յիշեալ ոճով պատրաստուած յատուկ տեսանիւթեր դիտեցին:

Երրորդ դասախօսն էր հալէպահայ գրող եւ կրթական մշակ Լեւոն Շառոյեան: Ան հաճելի մէջբերումներով ներկայացուց «Ո՞վ է թղթակիցը եւ ի՞նչ է թղթակցութիւնը» նիւթը: Շառոյեան մամուլի կարելորութեան եւ թերթի մը բովանդակութեան մասին խօսելով պարզաբանեց թղթակից ըլլալու լրացուցիչ պայմաններն ու անհրաժեշտ հմտութիւնները, որոնք անհրաժեշտ են սկսնակ լրագրողներու համար եւ կ'առաջնորդեն անոնց քայլերը: Ան դիտել տուաւ, որ թէեւ թղթակցութիւնը լրագրութեան ձեւերուն մէջ ամենէն մատչելին է, սակայն նոյնքան եական է պատմութեան մէջ փաստ արձանագրելու առումով:

Դասընթացքի մասնակիցները հարցումներով եւ կարծիքներու փոխանակումով մասնակից դարձան մատուցուած նիւթերուն:

Խմբագրութիւնը, որպէս առաջին քայլ, նախատեսած է դասընթացքներու շարք մը կազմակերպել այս տարուան ընթացքին:

Երկրորդ հանդիպումը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 28 Յունիս 2019-ին,

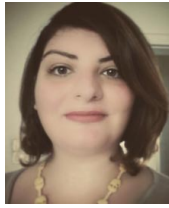
Հալէպի Արամ Մանուկեան Ժողովրդային Տան «Լեւոն Շանթ» սրահէն ներս: Երկրորդ օրուան յայտագիրը բաժնուած էր երեք մասերու:



Առաջին դասախօսն էր Սուրիոյ Հայ Դատի յանձնախումբի պատասխանատու ատամնաբոյժ տոքթ. Ռուբէն Գեորգեան նիւթ ունենալով «Հայկական Պահանջատիրութեան Արտացոլումը Մամուլի Մէջ»: Ան իր նիւթը սկսաւ Հայ Դատի մասին ընդհանուր ակնարկ մը տալով, ապա անդրադարձաւ այս թեմայով յօդուած գրելու, ինչպէս նաեւ մամուլի եւ ելակտրոնային մամուլի մէջ հանրային կարծիք յառաջացնելու կարելորութեան: Տոքթ. Գեորգեան շեշտեց, որ Հայ Դատի մասին յօդուած պատրաստող լրագրողը պետք է ոչ միայն լայնածաւալ տեղեկութիւն-

ԱՌԱՍՊԵՆՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՎ

-3-



Յուշիկ Նազարյան

Յերոսին Ուղեւորութիւնը

Ամերիկացի առասպելաբան Ճոզէֆ Զեմփպել, Եունկէն մօտ կէս դար ետք, յաջողած է անոր սկզբունքներուն հիման վրայ, հազարաւոր առասպելներ ի մի բերելով, գտնել «Յերոսին Ուղեւորութիւնը», այլ խօսքով՝ առասպելական հերոսին եւ անցած հանգրուանները բացայայտող տեսութիւն մը: Մանրամասնեք Զեմփպելի «Յերոսին Ուղեւորութիւնը», որովհետեւ յաջորդի բազմիցս պիտի անդրադառնանք անոր: Պարզաբանելու համար, իբրեւ օրինակ պիտի առնենք «Սասնայ Ճռեր» ասանդակէ պի Սանասար ու Պաղտասարին ծիւղէն հրեղէն ձին բերելու բաժինը: Ըստ Ճոզէֆ Զեմփպելի, հերոսին ուղեւորութիւնը կ'ընթանայ երեք հիմնական փուլերով՝ իւրաքանչիւրը իր ենթաբաժանումներով

Առաջին փուլը բաժանում

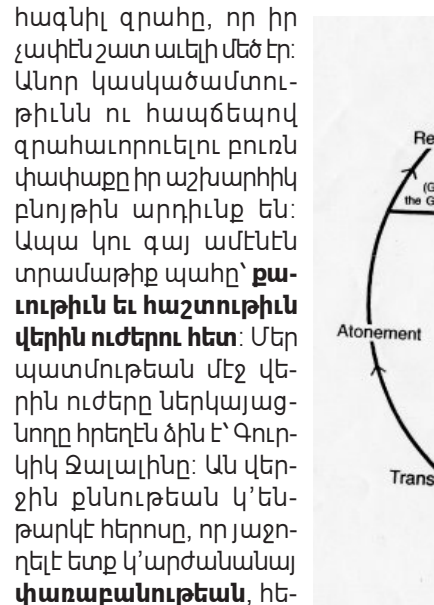
կը կոչուի: Յոս' պատումին սկիզբը, կը գտնենք հերոսին բնականոն կեանքէն պատկերներ: Յերոսը՝ ըլլայ սովորական ռամիկ մը, գիտուոր մը, ազնուական կամ թագաւոր մը, ամբողջովին միաձուլուած է իր շրջապատին հետ եւ կ'ապրի անոր օրէնքներով ու բարքերով: Նոյնիսկ եթէ անոր պայմանները անբնական ըլլան, ինք ամբողջովին համակերպած կ'ըլլայ անոնց: Օրինակ՝ «Սասնայ Ճռեր»-ուն մէջ, երբ կը հանդիպինք Սանասարին ու Պաղտասարին, անոնք ամբողջովին համակերպած են իրենց կեանքին հետ, սովորական երկու եղբայրներու պէս կը հետեւին իրենց մօր խրատներուն, կը նեղանան անոր նեղութեամբ ու կը զբաղին կենցաղային հարցերով: Սակայն վրայ կը հասնի կոչումը: Կոչումը կրնայ ըլլայ ստեղծուած անբնական պայման մը, որ կը ստիպէ հերոսը լքելու իր առօրեան: Երբեմն արդիւնք կ'ըլլայ մարդկային բախումներու, կամ բնական պայմաններու, երբեմն ալ ուղղակի ձայն մը կը լսէ կամ տեսիլք մը կ'ունենայ: Անոնք կարելի է անուանել **ուղղակի կոչում**: Կարգ մը պատումներու մէջ կը գտնենք նաեւ անուղղակի կոչումը: Կըրկուտուած նիւթ է հեքիաթներուն մէջ այն իշխանը կամ որսորդը, որ որսի ատեն եղկիկ մը, կամ ձիու մը տեսնէ երթալով ինքզինք կը գտնէ գերբնական պայմաններու մէջ (հոս միջանկեալ լիջենք, որ մեր ժողովրդական ասանդակներուն մէջ եղնիկն ու ձին մուրագ կը խորհրդանշեն): Մեզմէ իւրաքանչիւրը իր պատմութեան հերոսն է. իսկական կեանքին մէջ ալ կը տեսնենք այս երկու տարբերակները: Ոմանք յստակ կոչում մը կ'ունենան այս կեանքին մէջ, կարծեք վերուստ եկած ուժ մը իրենց կը թելադրէ թէ ի՞նչ պէտք է

ընել, ուրիշներ՝ հետեւելով իրենց հետաքրքրութիւններուն, տեղէ-տեղ անցնելով վերջ ի վերջոյ կը գտնեն իրենց կոչումը: Սանասարն ու Պաղտասարն ալ, մղուելով ձի մը ունենալու փափաքէն, փնտռուողի կ'ելլեն: «Յրեղէն էին, գիտէին, որ ծովու ձի կայ», կ'ըսուի ասանդակէ պի մէջ: Անոնք իրենց մէջէն բխող կոչումին ուժով գիտէին, որ պէտք է նետուիլ ծովուն մէջ, հասնելու համար մուրագին: Ահա ա՛յս է կոչումին գաղափարը:

Կոչումին սակայն, այդ պարզութեամբ չեն ենթարկուիր, այլ անոր կը յաջորդէ **տատամսումը**: Յերոսները յաճախ կ'սկսածով կը մօտենան իրենց կոչումին, երբեմն նոյնիսկ կը խուսափին անկէ, ինչպէս Աստուածաշունչի Յովնան մարգարէն, որուն Աստուած կը թելադրէ քարոզել հեթանոս ժողովուրդներուն, սակայն ան կը փախչի իր աստուածատուր կոչումէն ու նաև նստելով կը փորձէ հեռանալ: Սանասարի պարագային, իր երկրորդ ետը ներկայացնող Պաղտասարն է, որ կը տատամսի, կը մերժէ ծովը նետուիլ՝ «Յոգին քաղցր է» ըսելով: Միշտ վրայ կը հասնի **գերբնական օգնութիւնը**: Ահա թէ ի՞նչ կ'ըսէ մեր ասանդակէ պի «Աստու հրամանքով ծով բացուեց, Սանասարի աչից առջեւ եղաւ չոր գետին»: Սանասար երբ ծով կը նետուի, աստուածային միջամտութեամբ է, որ ծովը իր աչքին առջեւ կը բացուի եւ կը պարզուի այն բացատը, ուր պիտի ընթանան յառաջիկայ դէպքերը: Այսպիսով, հերոսը կ'անցնի **շեմքէն** եւ կը մտնէ **կետանկի փորը** (զոյգ արտայայտութիւններն ալ Զեմփպելին են): **Շեմքէն անցնիլ** կը նշանակէ լքել բնական աշխարհը եւ մուտք գործել գերբնական աշխարհ, որ յաճախ ստորգետնեայ կ'ըլլայ, մուտքը՝ քարայր մը կամ ծով մը: Զեմփպել գերբնական աշխարհը նաեւ կոչած է «**Կետանկի փորը**», ներշնչուելով Աստուածաշունչի Յովնան մարգարէի կետանկի փորին մէջ մնալու պատմութենէն: Այս պատճառով ալ առաջին փուլը կոչուած է «**բաժանում**», որովհետեւ այս փուլի աւարտին հերոսը ամողջովին կը բաժնուի առաջուան իր բնականոն կեանքէն:

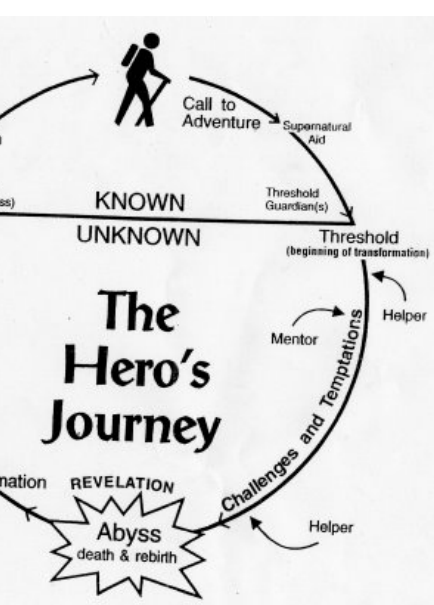
Երրորդ փուլը կարելի է անուանել **հերոսին մկրտութիւնը**: Յերոսը կը գտնուի գերբնական աշխարհին մէջ, հոս ան պիտի անցնի բազմաթիւ **փորձութիւններու ճամբէն**, պիտի **հանդիպի դիցուհիին հետ**, ինչպէս Սանասար կը հանդիպի Մայրիկ Աստուածածնին հետ, որ իրեն ուղղութիւններ կու տայ, թէ ի՞նչ պէտք է ընել, հասնելու համար իր նպատակին: Այս բոլորէն ետք, հերոսը անպայման նաեւ կ'անցնի **աշխարհիկ գայթակղութենէն**: Մայ-

րիկ Աստուածածինը շատ յստակ ըսած էր Սանասարին, որ պահարանին մէջ պիտի գտնէ զրահ ու սուր, սակայն ըսած էր նաեւ, որ նախ պէտք է աղբիւրին ջուրով լոզնայ, որպէսզի անոնք յարմարին իրեն: Սակայն Սանասար նախ կ'սկսածամտութեամբ կը մօտենայ երազին, ապա երբ պահարանին մէջ կը գտնէ զրահը, առանց աղբիւրին ջուրով լոզնալու ուղղակի կը փորձէ հազնիլ զրահը, որ իր չափէն շատ անելի մեծ էր: Անոր կ'սկսածամտութիւնն ու հապճեպով զրահաւորուելու բռն փափաքը իր աշխարհիկ բնոյթին արդիւնք են: Ապա կու գայ ամենէն տրամաթիք պահը՝ **քաւութիւն եւ հաշտութիւն վերին ուժերու հետ**: Մեր պատմութեան մէջ վերին ուժերը ներկայացնողը հրեղէն ձին է՝ Գուրկիկ Ջալալինը: Ան վերջին քննութեան կ'ենթարկէ հերոսը, որ յաջողել է ետք կ'արժանանայ **փառաբանութեան**, հերոսը կը գինուի իր նոր զրահներով: Յոս կ'արժէ նաեւ նշել, որ զրահն ու վահանը յաճախ գիտութեան ու լուսամտութեան փոխաբերութիւն են, որովհետեւ կեանքի մէջ իսկական զրահը, որ մեզ կը պաշտպանէ ամեն վտանգի դէմ մեր մտքերու լուսաւորութիւնն է: Այս փուլի աւարտին հերոսը կ'արժանանայ կատարեալ **շնորհքի**: Յոս տպաւորիչ պատկեր է, թէ ինչպէս հրեշտակները երկիւնքէն իջնելով Սանասարին թելին կը կապեն խաչ Պատարագին՝ հերոսին տրուած շնորհքներու ամբողջացումը:



Երրորդ փուլը բնականաբար պիտի ըլլայ **վերադարձը**: Շատ յաճախ կը հանդիպինք հերոսներու, որոնք կը փափաքին մնալ գերբնական աշխարհին մէջ: Անոնք կը մերժեն **վերադարձը, կը մղեն կախարդական կոչի** եւ անգամ մը եւս **օգնութիւն կը ստանան գերբնական ուժերէ**: Սանասարի պարագային չունինք վերադարձի մերժումը, որովհետեւ անոր երկրորդ ետը՝ Պաղտասարը կը սպասէ իրեն: Կարելի չէ նաեւ անտեսել ասանդա-

վէպին ազգային բնոյթը: Ի վերջոյ ասիկա ազգային հերոսներու մասին պատում մըն է եւ անոնք ոչ միայն չեն մերժեր վերադարձը, այլ անհամբեր են տեղ հասնելու եւ իրենց ժողովուրդին օգնելու, որովհետեւ դէպի արկածախնդրութիւն իրենց մղումը առաջին հերթին զուտ անձնական չէ եղած: Յետաքրքրական է, թէ վերադարձի շեմքը ինչպէ՛ս կը կտրէ հերոսը: «*Էլիճաւթին ծով բա-*



ցուեց, / Մէկ էլ տեսաւ ծովու էրես, / Դուրս էլաւ, որ գայ աղբոր մօտ»: Ի տարբերութիւն առաջին անգամուան, այս անգամ հերոսը շեմքը կ'անցնի իր նոր կարողութիւններուն շնորհիւ եւ ոչ գերբնական ուժի մը միջամտութեամբ: Այլ խօսքով հերոսը այլեւս **երկու աշխարհներու տէրն է**, անոր կ'ենթարկուին բնական ու գերբնական աշխարհները: Եւ ահա, փորձութիւններու ճամբէն անցած ու վերադարձած հերոսը ունի **կատարեալ ազատութիւն** ոչ միայն իր կեանքը ապրելու, այլ նաեւ իր շրջապատին համար ստեղծելու նոր ու բարեկապատ պայմաններ:

Այս է հերոսին ուղեւորութիւնը, որուն պիտի հանդիպինք բազմիցս յառաջիկային: Պիտի փորձենք միասնաբար պեղել մեր ազգային ասանդակներուն ու առասպելներուն աշխարհը, լաւապէս հասկնալու համար, ամեն բանէ առաջ՝ մենք գ մեզ: Գիտական ուսումնասիրութիւն մը չէ այս, այլ վերընթերցում մեր ազգային արժեքներու կորիզը կազմող պատումներուն:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

فندق الوديان

www.alwedianhotel.com

مشتی الحلو - كفرون

ԱԼ ՈՒԻՏԵԱՆ ՊԱՆԴՈՎ
(Իլիաս Ռիատ Նասար)
Մաշթա ալ Զլու-Բաֆրուն

Շքեղ բնութիւն, ընտանեկան մթնոլորտ, մատչելի գիներ

Պատրաստակամութիւն կը յայտնենք ընդունելու սկաւտական եւ միութեանական խումբեր:

Յաւելեալ մանրամասնութեան համար հեռաձայնել՝ 043 581298 - 043 583559 - 0944533577 թիւերուն:

ԼԵՒՈՆ ՇԱՆԹ-150



Լայլա Միսկարճեան-Միսկարճեան

Շանթ ինչպես մարդկային իր նկարագիրով, նոյնպես այլ իր գրականության ոգեղեն մթնոլորտով ընկալելի ու ընդունելի է միայն իմացական որոշ մակարդակ ունեցող, յատուկ հոգեկերտուածքի անձերու, անոնց, որոնք պիտի կրնան քալել Շանթեան անդուլ ինքնակերտումի ու անվերջ վերելքի ուղիներով՝ հասնելու համար կարելի կատարելալին:

Շանթեան գրականության իւրայատկութիւններէն մէկը, յատկապէս սկզբնական շրջանի գործերուն մէջ, հեղինակային Ես-ի շեշտուած դրոշմն է: Գրչապային ան կը պակսի, բայց չ'անհետանար: Շանթ այն համոզումը ունի, որ «Գեղարուեստական երկին Նիւթը ամենէն առաջ հեղինակի ապրումներն են, հեղինակի հոգիին մէկ կտորը աւելի կամ պակաս խորոյր, աւելի կամ պակաս խոր կըրտրած հատուածներով» (Գր. Շահինեան, «Զիններն Ի Վեր», Պելրութ, 1967, էջ11):

Նոյն տեղը Շանթ նաեւ կը նկատէ, որ գրականութեան «միակ ու բացառիկ» Նիւթը մարդն է իր ներաշխարհով: Դոս կու գայ Շանթի հերոսներու աշխարհի ընտրութեան հարցը: Շանթի հերոսներու աշխարհը բաղկացած է մտային ու հոգեկան միջինէն բարձր մակարդակ ունեցող, մտաւոր հետաքրքրութիւններով, ձգտումներով շրջապատէն բարձր ընտրանիէն: Եւ իր գաղափարական աշխարհը, որ ձեւաւորուած է եւրոպական կարգ մը փիլիսոփաներու ուսմունքներու վրայ՝ չի կրնար հասու ըլլալ աւելի համեստ խաւի մարդոց:



Շանթ հեռու է կեանքի տգեղութիւնները, կեանքի մէջ եռացող մանր կիրքերն ու նաեւ ցաւերը ներկայացնելէ: Իր ընտրածը իտեալի աշխարհն է, իր հերոսները հեղինակի նման կամքի լարումով հոգեկան ու մտային բարձունքներու ձգտող էակներ են՝ անհրակասի շղարշով պատած, հեղինակի իտեալին կրողները:

Փարիզէն Թումանեանին գրած նամակի մը մէջ, յանձինս հեղինակի, կը ճանչնանք Ե՛ւ «Յին Աստուածներ»ու Վանահայրը, Ե՛ւ, «Կայսր»ին Օհան Գուրգէնը ու Յաննան, Եւ Օշին պայլը՝ համանուն թատերգութենէն. «Վերնատունը. վեր, միշտ վեր, այդ չէ՞ր մեր Վերնատան աղուոր տեւիզը (Նշանաբան): Օ՛, Ես շատ վերերն եմ հիմա: Վերերը ու միայնակ... Ով վերերը կը տենչայ, պէտք է տրուի վերի միայնութեանը»: Դոս որքան էական է ու Շանթեան «վեր»ին գաղափարը, նոյնքան այլ իրական է վերը գտնուողին միայնութիւնը, որ Ե՛ւ Վանահօրն է, Ե՛ւ Օհանիը, Ե՛ւ Օշինիը Եւ վերջապէս, նաեւ՝ հեղինակինը: Միջակէն քիչ մը վեր բարձրացած անձը նախանձի հարուածներու տակ է, իսկ աւելի վերը հասածը դատապարտուած է մնալ չհասկցուած ու միայնակ: Շանթի գրականութեան մէջ այս ընդհանրական գաղափարը որոշակի տեղ ունի: Այն կը գտնուի նաեւ Թումանեանի «Վայրէջք» քերթուածին ու կարգ մը քառյակներու մէջ: Տպաւորիչ է գեղանկարիչ Եղիշէ Թաղեանեանի «Յանճարն ու Ամբօքը» կտաւը: Նոյն գաղափարը կը բերէ նաեւ Թեքեանի «Բարձրացում» քերթուածը:

Հաւատալով, թէ կրնաս, օ՛ն, բարձրացի՛ր, քա՛ջ տղաս, Սակայն քանի վեր ելլես, պիտի մսիս ու դողաս, Մնաս միան՛կ, խե՛ղճ տղաս...

Շանթ իրապաշտներու նման չի ներկայացնէր «կեանքը ինչպէս որ է», այլ կը ստեղծէ իր իտեալին համապատասխանողը, իր երագելին: Իսկ այդ երագելին, որ նաեւ Շանթի անձնական կեանքն է՝ անվերջ բարձրացում, ազնուացումի ջանքն է, ինքնակերտումը: Գրչապային Շանթի գործերը ընթերցողը կը մղեն դէպի բանական կեանք, դէպի կամքի լարումով բարձրագոյն արժէքներու հասնիլը, ազնուանալը, վեհ գաղափարներով համակուրիլը ու գեղեցիկ կեանքով ապրիլը:

Շանթի վէպերուն Եւ թատերգութիւններուն մէջ արծածուող Նիւթերը բազմազան են, բայց միշտ կ'ընթերցողին հաճոյքով՝ երկի տարածքին իշխող վսեմ իտեալներու, ազնիւ մղումներու, մաքուր ու բարձրացնող սիրոյ, գաղափարական նուիրումի, փիլիսոփայական խոհերու շնորհիւ:

Շանթեան հերոսներու մէջ ընդհանրական յատկանիշ է գեղեցիկ փնտռումը, գաղափարական կեանքի ձգտումը, կեանքի պայքարը՝ միշտ բարեխառնուած երագով: Զգտողներ են բոլորը, որ իւրաքանչիւրի պարագային կրնայ այլ ըլլալ, բայց նոյնիսկ ժխտական հերոսները, որոնք անոր

գրականութեան մէջ շատ չեն, իրենց նկարագիրին համապատասխան ունին կեանքը իմաստաւորելու, նպատակի մը հասնելու ձգտում:

Իւրայատուկ են Շանթեան կնոջական տիպարները, թէ՛ վէպերու Եւ թատերգութիւններու մէջ: Անոնք նախ խոր սիրող ու նուիրուող կիներ են: Բայց Շանթի ստեղծագործութեան մէջ սերը նոյնպէս կը մնայ գեղեցիկ երագ, անհասանելի ու ձգտում, միշտ հոգիի ծարաւ, հետեւաբար դրական կին տիպարները այր մարդու համար կը մնան հեռաւոր ու անհաս իտեալ: Սակայն անոնք իրենց գոյութեամբ իսկ յաճախ այրերուն թեւ տուող, անոնց բարձրացումին ամեն կերպ նպաստող ու անոնց դէպի ոգեղեն բարձրուցներու Եւ կեանքի պայքարին մէջ յաղթանակներու մղողներ են (Ստեպան («Կինը»), Յաննա («Կայսր»), Ռիթա («Օշին Պայլ»), Լուիզ («Դուրսեցիներ»): Եւ ընդհանրապէս Շանթ սիրոյ դերը կը տեսնէ մարդս բարձրացնելու Եւ ազնուացնելու մէջ:

Շանթի մուտքով հայ թատրոնը նոր մակարդակի բարձրացաւ: Իրմէ առաջ հայ կեանքին մէջ թատերագիրներ ունին, որոնց մեծ մասին քով իշխած է գաղափարը՝ արուեստը մղելով երկրորդ տեղը: Շանթի անմիջական նախորդներու մէջ իբրեւ թատերագիր ամենէն երեւելի անունը Շիրվանզադէն է, որ մնաց գուտ իրապաշտութեան սահմաններու մէջ, առանց կեանքի չոր իրականութեանց խառնելու նաեւ հոգեբանական նրբութիւններ ու երագ: Շանթ բոլորովին նոր հուն բացաւ հայ թատերագրութեան մէջ, մտնեցնելով գայն իր ժամանակի եւրոպական թատրոնի մակարդակին: Շանթ բուն ներշնչանքն ու խոր բանականութիւնը բարեխառնած, կը ստեղծէ կիսաիրական աշխարհ մը, ուր նոյնպէս հերոսները մշտական որոնումներու, բանականութեան ու զգացումի, մտքի ու կիրքերու բախումներու մէջ են: Իր թատերգութիւններուն մէջ մեծ տեղ ունին խորհուրդը, երագը, բանաստեղծականութիւնը, հերոսներու գործողութիւններու շարժառիթներու հոգեբանական նուրբ ու ծածուկ ծալքերուն մէջ խորացումները: Նիւթերը առնելով ընդհանրապէս հայ կեանքէն, Շանթ իր թատերգութիւններուն մէջ կը ներկայացնէ համամարդկային հարցեր, հոգեբանական վիճակներ, փիլիսոփայական խնդիրներ, միշտ արուեստի բարձր մակարդակով:

Շանթի գործերը ընթերցողը կրնայ անակնկալի գալ, հանդիպելով լեզուական իւրօրինակ կերպի մը, գոր հեղինակի ստեղծած ինքնուրոյն համաձուլումն է մեր լեզուի երկու ճիւղերուն:

(շար. 7 եւ վերջ)

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բերիոյ Հայոց Թեմի Կալուածոց Հոգաբարձութիւնը, Կալուածոց գրասենեակին համար կարիքը ունի երկու պաշտօնեայի:

- Թեկնածուները պարտին ունենալ
 - Ուսումնարանի վկայական կամ նուագագոյնը՝ Պաքալորիա:
 - Տարիքը ըլլալ (25-40)-ի միջեւ
 - Պետական հիմնարկներուն հետ գործակցութեան կարողութիւն:
 - Հայերէն Եւ արաբերէն լեզուի տիրապետում (գրել-կարդալ):
 - Պայմանները ամբողջացնողները կրնան դիմել Կալուածոց գրասենեակ:

Բերիոյ Հայոց Թեմի Կալուածոց Հոգաբարձութիւն

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի «Զարմէլի»ի շրջանին մէջ գտնուող, համաքրիստոնէական ժամանակաւոր գերեզմանատունէն Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ նկչեցեալներու աճիւնները Ազգ. Գերեզմանատուն փոխադրելու ծրագիրը, պետական Եւ եկեղեցական օրէնքներու յարգումով կը շարունակուի Եւ արդէն հասած է իր աւարտին:

Արդ, կը խնդրենք պատերազմի տարիներու հանգուցեալներու պարագաներէն, որոնք մինչեւ օրս չեն ներկայացած տեղափոխելու իրենց պարագաներու աճիւնները, դիմել Ազգ. Գերեզմանատուն, քարտուղարութեան գրասենեակ՝ ամենաուշը մինչեւ 30 Օգոստոս 2019, իրենց հետ բերելով հանգուցեալին թաղման ստացագիրը, որպէսզի ծանօթանան կատարուելիք կարգադրութիւններուն, ամբողջացնեն անհրաժեշտ փաստաթուղթերու ներկայացումը Եւ կատարուին փոխադարձ յանձնառութիւնները:

Դիմումները կը կատարուին ամեն օր, առաւօտեան ժամը 10:00- 2:00 բացի Կիրակի օրերէն, Ազգ. Գերեզմանատան մէջ, քարտուղարութեան գրասենեակը:

Չներկայանալու պարագային, մնացեալ աճիւնները վերոյիշեալ թուականէն ետք պիտի տեղափոխուին Եւ գետեղուին Ազգ. Գերեզմանատուն՝ փութակներուն մէջ:

Վստահ ենք, որ մեր յարգելի ժողովուրդը հասկացողութեամբ պիտի վերաբերի այս տնօրինումներուն հետ Եւ մեր նկչեցեալներուն աճիւնները պիտի գտնեն իրենց հանգիստը Ազգ. Գերեզմանատան մէջ:

Բերիոյ Հայոց Թեմի Կալուածոց Հոգաբարձութիւն

Բառերու գանձարանին մէջ

ՁԱԽ ՈՒ ՑԱԽ, ՁԱԽԼԻԿՆԵՐ ԵՒ ՁԱԽԱԿՈՂՄԵԱՆՆԵՐ



Լեւոն Գանոյեան

Մանկապարտեզի երեխաներն անգամ գիտեն, որ «**ձախ**»ը կողմի մը իմաստը ունի եւ անոր հակա-

նիշն ալ «**աջ**»ն է: Ձախ ձեռք, ձախ ականջ, ձախ կողմի մայթ, ձախ դառնալ, ձախէն քալել եւ այլն:

Իբրեւ իրեն հոմանիշ՝ ունիք «**ահեակ**» բառը, որ շատ քիչ կը գործածուի: Ատոր կը հանդիպիք երբեմն եկեղեցական լուրերու մէջ. «**Եպիսկոպոսը միտումով օժեց ձեռնադրեալ քահանային աջ ու ահեակ ափերը**»:

«**Ձախլիկ**» եւ «**ձախակողմեան**» բառերն ալ կու գան անշուշտ նոյն արմատէն:

«**Ձախլիկ**»ը ձախ ձեռքով գրող անձն է: Այս վիճակը անցեալին անբնական կը նկատուէր ու հազուադէպ էր: Ամբողջ դպրոցի մը մէջ քանի՞ ձախլիկ կը գտնէիք: Շատ քիչ: Հիմա սակայն կացութիւնը բնաշրջուած է. իւրաքանչիւր դասարանի մէջ եւ արդէն դիրաւ կը նկատուէ գէթ 2-3 ձախլիկ աշակերտ:

Ձախլիկին կը հակադրուի աջլիկը: «**Աջլիկ**» ըսելով կը հասկնանք այն մարդիկը (մեծամասնութիւն), որոնք աջ ձեռքով կը գրեն: Անցեալները բժշկագիտական յօդուածի մը մէջ կը կարդայի, թէ աջլիկներուն լեզուական-խօսելու կարողականութեան կեդրոնը կը գտնուի ուղեղին ձախ կիսագունդին մէջ, մինչ ձախլիկներունը, կ'ըսուէր, կը գտնուի ուղեղին աջ կիսագունդին մէջ: Խորհող մը՝ ինքնին:

Իսկ «**ձախակողմեան**» կը նշանակէ ձախ կողմին պատկանող: Օրինակ՝ գետին ձախակողմեան ափը, պողոտային ձախակողմեան խանութները, եկեղեցւոյ ձախակողմեան դասը, ձախակողմեան մամուլ:

Ձախը իր տառացի իմաստին գուցահեռ՝ քաղաքական գրականութեան մէջ ունի մասնաւոր նշանակութիւն մը: Այսպէս, գոյութիւն ունին «**ձախակողմեան գաղափարախօսութիւններ**» եւ «**աջակողմեան գաղափարախօսութիւններ**»: Ձախակողմեանները «**ընկերվարական**» կամ «**ժողովրդավարական**» պիտակին տակ գործող կուսակցութիւններն են, իսկ աջակողմեանները՝ ազգայնականներն ու դրամատիրականները: Օրինակ, Միացեալ Նահանգներու դեմոկրատները ձախակողմեան կը նկատուին, իսկ հանրապետականները՝ աջակողմեան: Համայնավար կուսակցութիւնը, ամենուրեք, կը նկատուի ձախակողմեան գաղափարախօսութեան դրօշակիր մը, հետեւաբար՝ ձախակողմեան գործիչներ են Մարքսը, Լենինը, Ֆիտլի Զաստրօն ու նմանները: Սփիւռքահայ ճակատի վրայ, գործիական, ձախակողմեան թերթերու խմբագիրներ եղած են Յովհաննէս Աղայաշեանն ու Գառնիկ Աղաբաբեանը («**ժողովուրդի**

Ձայն», «**Կանչ**» - Պէրյուր), Աւետիս Ալիքսանեանը («**Աշխարհ**» - Փարիզ), Վահան Ղազարեանը («**Լրաբեր**» - Նիւ Եորք):

Մի՛ հարցնէք սակայն, թէ նոյն տրամաբանութեամբ՝ մեր հայկական դասական կուսակցութիւնները ո՞ր ճակատին մէջ պետք է գտնուէին...: Կը դժուարանամ ճշդել:

Նոյն այս «**ձախ**» արմատով շինուած են նաեւ «**ձախող**», «**ձախողիլ**», «**ձախորդ**», «**ձախաւեր**» (անշուրիք, անճարակ) եւ նման շարք մը բառեր:

Հիմա պիտի առարկէք եւ ըսէք թէ «**ձախողիլ**»ը ի՞նչ կապ ունի «**ձախ**»ին հետ:

Ունի՛, եւ թէ՛ ի՛նչ սերտ ամուլութիւն:

«**Ձախողիլ**» կը նշանակէ յաջողութիւն չգտնել: Այս չէզոք բայը ուղղակի կազմուած է «**ձախ**» բառէն, որովհետեւ «**ձախ**»ը, ընդհանուր նախապաշարումէ մը բխելով՝ հայերէնի մէջ փոխաբերաբար զգեցած է ԱՆՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՆ իմաստ: Անկատար գործ տեսողներուն համար յաճախ կ'ըսենք. «**Ձախ ձեռքով գործ կը տեսնէ**»: Այսինքն՝ անյաջող ու անփոյթ է, կիսատ-պռատ կը կատարէ իրեն վստահուած գործը:

Իսկ «**աջ**»ը, ինչպէս ըսինք, միշտ հակառակն է ձախին ու ձախողութեան: Արդէն, ուշադիր եղէք՝ «**յԱջողութիւն**» բառին արմատը «**աջ**» բառն է...:

«**Ձաակը հօր աջ բազուկն է**» կ'ըսենք (չենք ըսեր «**ձախ բազուկն է**»): Կաթողիկոսը Ս. Միւռնը կ'օրհնէ Գրիգոր Լուսաւորիչի Աջով (ո՛չ թէ Ձախով...):

Երբ կը հանդիպիմ «**ձախորդ**» բառին, անմիջապէս կը յիշեմ աշուղ Ջիւանիի նշանաւոր խրատական երգը. - «**Ձախորդ օրերը ձմրան նման կու գան ու կ'երթան**»...:

Ունիք նաեւ «**Ձախորդ Փառնոս**» ասացուածքը, որմով կ'ակնարկենք անյաջողակ մարդոց, որոնց գործերը տեւաբար ձախող կ'ընթանան...: Մեր անմահ թումանեանը այս նոյն վերնագրով նշանաւոր հեքիաթ մըն ալ ունի, որ Ֆիլմի վերածուած է յիսուն տարի առաջ:

Ե՛հ, կը տեսնէք ահաւասիկ, թէ ձախն ու աջը մեզ որքան հեռուները տարին: Դեռ ալ կրնան տանիլ՝ եթէ կը սիրենք պատկիլ բառերու ու վիպանիւն մէջ:

Սա «**ձախ**» բառը բնաւ «**ց**»ով չգրէք, որովհետեւ այն ատեն բոլորովին տարբեր իմաստ կու տայ. - «**ցախ**» կը նշանակէ ծառի չորացած ճիւղ:

Անոնք որոնք պարտեզ ունին կամ պարտիզ մը ա կու թեամբ կը գրադին, ատենը անգամ մը գործ պիտի ունենան ցախերու հետ: Պիտի կտրտեն ծառերուն ճիւղերը, գետին թափած ցախերը պիտի հաւաքեն ու տանին **ցախատուն**, իմա՝

այն սենեակը, ուր կը դիպն ցախի կոյտերը, զանոնք հետագային իբրեւ վառելիքայտ օգտագործելու համար:

«**Ցախ**» գոյականը գիս կը տանի դէպի իրմով շինուած երկու այլ բառեր եւս:

Առաջինը «**ցախասարկ**»ն է. ճնշողութիւնը ընտանիքին պատկանող այն երգեցիկ թռչունը, որ հաւանաբար իր անուանումը ստացեր է ցա-



Ցախասարկ

խերու եւ մացաներու արանքին ուտաստելու, անոնց մէջ բոյն շինելու իր հակումն էն: Բ ա ղ ը կ ա գ մ ու ա ծ է «**ցախ**» եւ «**սարեակ**» (զեղաձայն թռչուն մը) գոյականներու միացումէն:

Ես այս թռչունին անունը միշտ կ'առնեմ թուրք գրականութեան: Ռեշատ Նուրի Կիւնթեքին (1889-1956) անունով թուրք համբա-

նուէր է օրին՝ Յովհաննէս Տերունիի կողմէ ու տպուէր է Պոլիս, 1924-ին: Կը յիշեմ զայն իբրեւ թերթօս տեսած ըլլալ Պոլսոյ «**Մարմար**» օրաթերթի հին հաւաքածոնէրուն մէջ:

«**Ցախ**»ով կազմուած միւս բառն ալ «**ցախաւէլ**»ն է: Ասիկա երկար, մարդահասակ կոթով այն աւելն է, զոր կը գործածեն աղբահաւաքները փողոցները աւելու համար: Աւելի այս տեսակը ընդհանրապէս շինուած կ'ըլլայ կակուղ ցախերով:

Ես այս «**ցախաւէլ**» բառն ալ կ'առնեմ գիր-գրականութեան, այս պարագային՝ հայ մամուլին:

Գիտե՛ք, թէ երկու թերթեր ունեցած ենք անցեալին, մին՝ Ամերիկա, միւսը՝ Թեհրան, որոնք կոչուած են «**Ցախաւէլ**»: Երկուքն ալ՝ պատկերազարդ երգիծաթերթեր:

Ամերիկայի «**Ցախաւէլ**»ը իրատարակուած է հարիւր տարի առաջ, Նախ՝ Նիւ Եորք (1915-1917), ապա Պոսթըն (1919-1920): Խմբագիր՝ Սիմէն Կիւլօ:

Իսկ Թեհրանի «**Ցախաւէլ**»ը, աւելի երկարակեաց, լոյս տեսած է իբրեւ երկշաբաթաթերթ, 1943-1958, երգիծագիր Երուանդ Բազեի (Միրզայեան) խմբագրութեամբ:

«**Ցախաւէլ**»...: Իմ բառարանս



«Ցախաւէլ» (Թեհրան)

լաւոր վիպագիրն ու թատերագիրը ունի «**Չալըզուլու**» խորագրեալ հանրայայտ վէպ մը (1922), որ ժպաւաւենի ալ վերածուած է եւ թարգմանուած՝ օտար լեզուներու: «**Չալըզուլու**»ն հայերէնով ցախասարկն է: Այս վէպը հայերէնի ալ թարգմա-

կը յիշեցնէ ինծի, թէ այս բառը կարելի է գործածել նաեւ փոխաբերական իմաստով, իբրեւ ածական: Եթէ ուզենք մեր դիմացինին անճարակ, ապիկար ու ողորմելի ըլլալը շեշտել, կրնանք գ ո չ էլ. «**Ի՛նչ ցախաւէլ մարդ է...**»:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Զարեւ Եփփէ Ճեմարանը 2019-2020 դպրոցական տարեշրջանի համար կարիք ունի. -

- 1-Դաստիարակի
- 2-Հոգեբանական խորհրդատուի
- 3-Բնագիտութեան դասատուի
- 4-Գիտութեան դասատուի
- 5-Ֆրանսերէնի դասատուի
- 6-Համակարգիչի դասատուի
- 7-Մարզանքի ուսուցչուհիի:

Թեկնածուները պարտին ունենալ. -

- 1-Համալսարանական վկայական
- 2-Կրթական ձեռնհասութեան (Թաաիլլ թարգմուի) վկայական կամ երկու եւ աւելի տարիներու փորձառութիւն:

Ճեմարանը կարիք ունի նաեւ. -

- 1-Վարորդներու
- 2-Ծառայողական պաշտօնեաներու (տնտես հայրիկի եւ տնտես մայրիկի):

Փափաքողները կրնան դիմել Ազգային Զարեւ Եփփէ Ճեմարանի տնօրէնութեան: Հեռաձայն՝ 4602500 - 0966 560111

ԻՆՔ ԱՅԼԵԻՍ ՌԻՍՈՒՑՉՈՒՆԻ ՉԷ...



Սոնա Թիթիզյան Կետիկյան

- Այս վերջին հարցումս ալ տեղական լեզուով պիտի հարցնենք, եւ կը խնդրենք, որ դուն ալ տեղական լեզուով պատասխանես,- ըսաւ հայկական վարժարանի տնօրէնուհին՝ դպրոցին մէջ պաշտօնավարելու համար դիմում ներկայացնող թեկնածուին:

- Փորձե՛մ,- պատասխանեց թեկնածուն:

Հարցումը հասկնալի էր. քանի մը բառ հասկնալով, փորձեց հետեւեցնել նախադասութիւնը, սակայն ինչպէ՞ս գտնել հարցումին պատասխանը... ինք հոն հաստատուելէն ետք, բոլոր գաղթականներուն նման, յաճախեց էր տեղական լեզուն սորվելու յատուկ դպրոց, ուր իրենց կը դասաւանդուէր անմիջական խօսակցական լեզուն, տարրական բառեր, որոնցմով առօրեայ կեանքի ընթացքին հազիւ թէ կարենային հասկնալ-հասկցուելու հարցը լուծել: Իսկ հիմա, նման պաշտօնական տեսակցութեան մը ընթացքին, որուն ներկայ էին դպրոցի տնօրէնն ու Ուսումնական հորհուրդէն անդամ մը, ինչպէ՞ս ըսել խստութիւն, ընկերային վերաբերում կամ պարտաճանաչութիւն՝ տեղական լեզուով:

Չկրցաւ պատասխանել... տեսակցութենէն ելաւ յուսաբեկ, քաջ գիտնալով որ չորրորդ անգամ ըլլալով պիտի չընդունուէր... Ի՞նչ կը զգար այդ վայրկեանին, ընդվզում, բարկութիւն, յուսահատութիւն, տխրութիւն... չէր գիտեր, պարզապէս կը զգար, որ բոլոր դմները մէկ ան մէկ կը գոցուէին իր դիմաց: Դառն էր այս փորձառութիւնը, 18 տարուան ուսուցչական փորձառութենէ ետք, 18 տարի հայերէն սորվելէ եւ դասաւանդելէ ետք...

Հալեպի պատերազմէն փախած էր, շրջան մը մնացած էր Լիբանան, ապա՝ Զանաթա: Եօթը տարի է, որ հեռու էր իր ծննդավայրէն: Հայերէնի ուսուցչուհի էր հոն, տասնհինգ տարի ծառայած էր որպէս կրթական մշակ հայկական վարժարանի մը մէջ, որուն հանդէպ կարօտը անբացատրելի էր... Լիբանան գտնուած երեք տարիներուն եւս կրցած էր ուսուցչութիւն ընել, երկու վարժարաններու մէջ, դասաւանդած էր հայերէն եւ հայոց պատմութիւն:

Երեք տարիէ ի վեր հաստատուած էր Զանաթա, տակնուվրայ եղած էր ամբողջ կեանքը, կորսնցուցած էր հոգիին անդորրութիւնը: Դիմած էր տեղւոյն հայկական վարժարանները, բացատրած էին, թէ հոս Հալեպ կամ Լիբանան չէ, թէ հոս օրէնքները տարբեր են, եւ թէ չեն կրօնար զինք պաշտօնի հրաւիրել, տեղական լեզուի իմացութիւնն ու տեղական վկայականը ունենալը պայման է եւ այլն, եւ այլն: Առաջին վերամուտին չկրցաւ խոռվել զսպել եւ հետեւեալ գրառումը ըրաւ իր դիմա-

տետրի էջին վրայ.

«Այսօր վերամուտ է: Ամէն տարուան պէս բոլոր աշակերտներն ու ուսուցիչները քիչ մը դժգոհելով, քիչ մըն ալ նոր թափով ու եռանդով կը պատրաստուին դպրոց երթալու... Ե՛ս ալ, ամէն տարի, այսօրուան պէս նոր ծրագիրներով եւ նոր եռանդով կը պատրաստուիմ եւ գաւակներուս հետ դպրոց կ'երթայի: Այսօր սակայն, գաւակներս ուղղուեցան դէպի



Նոր վարժարան, այս անգամ՝ ոչ հայկական... Իսկ ես՝ մնացի առանձին, տան չորս պատերուն մէջ փակուած... Սուր կակիծ մը կը խայթէ հոգիս: Այսօր ես պիտի չլսեմ աշակերտներու անմեղ դժգոհանքները, պիտի չլսեմ իրենց ամառնային արձակուրդի անվերջանալի պատմութիւնները, պիտի չսպիրիմ իրենց հոգիի խռովքը նոր տարեշրջանի մը սեմին, պիտի չկիսեմ իրենց ընկերներուն միանալու բերկրանքը եւ պիտի չլսեմ «Օրիորդ, ձեզի շա՛տ կարօտցանք»ը... անոնց հետ կ'երիտասարդանար հոգիս ու կը վերագտնէր իր անմեղութիւնը...

«Սիրելի՛ պաշտօնակից ընկերընկերուհիներ եւ սիրելի՛ աշակերտներ, այսօր ես առանց ձեզի ՈՐԲԱՅԱԾ զգացի...»:

Գրեց, յուզուեցաւ ու լացաւ, յուսահատ լաց մը, սակայն ներքուստ ձայն մը կը փորձէր մխիթարել զինք, թէ եթէ այս տարի չկրցաւ՝ յառաջիկայ տարիներուն անպայման դուռ մը պիտի բացուէր, ձեւ մը պիտի գտնուէր կրկին վերադառնալու դպրոց, կրկին շարունակելու տասնութ տարուան երթը...

Անցան մէկ, երկու տարիներ, ոչ մէկ փոփոխութիւն, բոլոր ջանքերը ապարդիւն մնացին: Իւրաքանչիւր տարեմուտէ առաջ կրկին կ'այցելէր հայկական վարժարանները, դիմում կը ներկայացներ, տնօրէններուն հետ հանդիպում կ'ունենար, եւ... նո՛յնը, նո՛յն պատասխանը, մերժում: Ամէն տարի վիհը կը լայնանար սրտին մէջ, վերքը կը խորանար, կամաց-կամաց երազը կը պղտորէր ու կ'անհետանար հորիզոններու ետին...

Այս անգամ ալ տեղ չգտաւ հայկական վարժարանին մէջ, ուր յաճախ կը խօսուէր հայագիտական դասընթացք աւարտած ուսուցիչներու կարիքի մասին, չկրցաւ միջոց մը գտնել, թէ՞ չկամեցան, չգիտցաւ,

չուզեց գիտնալ՝ ինչպէ՞րու համար նոր յուսախաբութիւններ... Այս մէկը արդէն չորրորդ անգամ էր, որոշե՛ց, չորրորդ քայլ վերջին անգամ էր, ա՛յլ բնաւ պիտի չդիմէր:

Ու պահ մը մտածեց, թէ հսկայ դպրոցի մը մէջ, ուր կը գործէն ութսունէն ավելի պաշտօնեաներ, արդեօ՞ք մեր աշակերտներուն տեղական լեզուի իմացութիւնը ուղղակի պիտի վտանգուէր, եթէ մէկ պաշտօնեայ տեղական լեզուն լաւ չգիտնար... քայլ փոխարեւը կրնար աշակերտներուն հետ հայերէն խօսիլ. յաւակնութիւնը չունէր, թէ ինք բացառիկ ուսուցչուհի մըն էր, քայլ գոնէ քաջ գիտէր, որ իրենց առօրեայ գործածած օտար բառերուն փոխարեւ մի՛շտ պիտի կրկնէր հայերէնը,

բոլորը ժպտուն կը դիմաւորէին եկուորները, մինչ ինք հազիւ իր թախիծը կրնար գսպել, սկսաւ տեղադրել ապրանքը, գոյնագոյն ու պսպրդուն տեսնուած ու չտեսնուած գոյներու երանգներով քառակուսի ու կլոր պատիկ շիշերը, եղունգի ներկերը, տեսակաւոր, տեսակաւոր, մտքին մէջ սակայն կը շարունակուէր ու Ռուբինեաց հարստութեանց թագաւորներուն անունները յիշելով...

Յուզումը կը կրկնապատկուէր, երբ ամէն տարի ուսուցչաց տօնին իր նախկին (Հալեպի թէ Լիբանանի) աշակերտները կը շնորհաւորէին իր տօնը եւ այդ առթիւ այնքան անկեղծ արտայայտութիւններ կ'ունենային: Անոնցմէ մէկը Յարութն էր, որուն միայն մէկ տարի հայերէն դասաւանդած էր Պէյրութի մէջ, երկրորդականի աւարտական տարիին: Յարութ գրած էր.

«Տիկին Սոնա, հակառակ որ միայն մէկ տարի բախտը ունեցայ ձեզի հետ հայերէնի պահ ունենալու, քայլ այդ պահերը եղան իմ ամենասիրած պահերէս մէկը: Կարօտցած եմ այդ օրերը, երբ գործածած իւրաքանչիւր սխալ բառս կը ճշդէիք: Մեղմօրէն կը յանդիմանէիք մեզի, երբ դասարանին մէջ գաղտնի ուտելիք կամ ուրիշ անկարգութիւն մը ընէիք: Երբ հարց մը ունենայիք, շուտով մեր կողքին կ'ըլլայիք եւ ոչ միայն ուսուցիչի, այլ՝ մայրական խրատ կու տայիք: Մէկ խօսքով կարօտցած եմ ձեզի հետ անցուցած իւրաքանչիւր վայրկեան: Ընտրեալ Ուսուցչաց տօն»:

Իսկ ինչպէ՞ս չյուզուիլ այս տողերը կարդալով...

Ուսուցչաց տօն էր նորէն, այդ շաբթուան Կիրակի օրը Առաջնորդ Սրբազան Հայրը հրաւիրած էր բոլոր, հին թէ նոր, կրթական մշակները, ներկայ գտնուելու Սուրբ Պատարագին, որմէ ետք տեղի պիտի ունենար ուսուցիչներու եւ կրթական մշակներու օրհնութիւն:

Ինքն ալ, ինչպէս ամէն Կիրակի, եկեղեցին էր այդ օրը, նստած էր ետեւի նստարաններէն մէկուն վրայ, խճողուած էր եկեղեցին, ամէնօրեայ, շաբաթօրեայ ու կիրակնօրեայ դպրոցներուն ուսուցչական կազմերն ու պաշտօնեաները ներկայ էին Պատարագին: Զովը, ոտքի, պատին յենած էր նախկին աշակերտներէն մէկը, գլուխով բարեկեց, քիչ մը անդին՝ դպրոցի հսկիչներէն մէկը, որուն հետ ծանօթացեր էր նախապէս՝ Լիբանան գտնուած օրերուն, ան ալ վերջերս Լիբանանէն Զանաթա հաստատուած էր: Պատարագի աւարտին Սրբազան Հայրը բոլոր կրթական մշակները, հրաւիրեց եկեղեցւոյ դաս՝ կատարելու օրհնութեան արարողութիւնը: Անասելի կակիծ մը կը զգար արդէն: Հըսկիչն ու նախկին աշակերտը իրեն դառնալով նշան ըրին, որ ի՛նք ալ միանայ ուսուցչական այդ հպարտ փառանգին, յուզումէն դողողացին շրթունքները, ուզեց ըսել՝ թէ ինք այլեւս ուսուցչուհի չէ, քայլ ձայնը խեղդուեցաւ կոկորդին մէջ, եւ հազիւ կրցաւ գլուխը անդին դարձնել՝ պահելու համար այտերը այրող արցունքները:

Այո՛, ինք այլեւս ուսուցչուհի չէր... Երբ ամէն տարի ուսուցչաց տօնին իր նախկին (Հալեպի թէ Լիբանանի) աշակերտները կը շնորհաւորէին իր տօնը եւ այդ առթիւ այնքան անկեղծ արտայայտութիւններ կ'ունենային: Անոնցմէ մէկը Յարութն էր, որուն միայն մէկ տարի հայերէն դասաւանդած էր Պէյրութի մէջ, երկրորդականի աւարտական տարիին: Յարութ գրած էր.

ՄՏԱՄԱՐԶԱՆՔ



ԽԱՉԲԱՌ (ՄՆ 301)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1									■			
2					■	■	■				■	
3								■				
4			■		■	■	■		■			
5	■									■		
6				■	■		■				■	
7			■								■	
8								■		■	■	■
9		■					■					
10			■		■	■			■			
11								■		■		
12	■											■

Յորիզոնական

- 1-Շինծու կոտրտել, խեղաթիւրել: Մագերու երկար հիւսք:
- 2-Նիրի: Տղամարդ:
- 3-Յռչակաւոր: Փոքր:
- 4-Յակառակ՝ աղբիւր: Յակառակ՝ ցեղ մը:
- 5-Պայքարիլ, դէմ դնել: Առաջին կինը:
- 6-Ամառնային անուշահամ պտուղ: Արտասուել:
- 7-Կրկնուած ձայնաւորներ: Տարի: Տարածքի միաւոր: Ձայնա-
սիշ:
- 8-Յակառակ՝ 390: Արմտիքի չափ:
- 9-Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի Յայրը: Բացառիկ:
- 10-Յակառակ՝ տարածքի միաւոր: Խոռոչ:
- 11-Յակառակ՝ Արցախի շրջաններէն: 7060:
- 12-Միսաք Թորլաքեանի ստեղծագործական երկերէն:

Ուղղահայեաց

- 1-Արեւ չտեսնող կողմ: Ծառերու տերեւային փունջը:
 - 2-Երկու տարի տեւող: Արական կրճատուած անուն:
 - 3-Նախադրութիւն, մէկէ մը վեր կամ վար իմաստով: Յալի ճիշ:
- Յարաբերական դերանուն:
- 4-Ալիք: Յակառակ՝ գոյն:
 - 5-Արական անուն: Իրարայաջորդ տառեր:
 - 6-Յասարակ ժողովուրդին պատկանող: Ձայնաւոր տառեր:
 - 7-Բաղաձայն տառեր:
 - 8-Ձայնանիշ: Յայ երգչուհի: Ժամանում:
 - 9-Յակառակ՝ իրարայաջորդ տառեր: Իգական անուն: Սար-
սափ:
 - 10-Փաթեթ: Ծովեզերք:
 - 11-Փոխադրամիջոց մը: Յունտ:
 - 12-Թրքահայութեան օրաթերթերէն: Բայց:



Պատրաստեց Մարինա Զիւլբոշեան-Պօղիկեան ՍՈՒՏՈՔՈՒ (ՄՍ 300)

Տեղաւորէ՛ (1-9) թուանշանները (9x9) քառակուսիներուն մէջ այնպէս, որ իւրաքանչիւր հորիզոնական եւ ուղղահայեաց տողի մէջ, ինչպէս նաեւ (3x3) տուփիկի մէջ մէկ անգամ արձանագրուին:

		8						
6				3				4
				5	2			1
	4	7	5					
5	9			6			3	7
					4	2	5	
	1			8				
7				4				1
			9			6		2

ՊԱՅՈՒԱԾ ԲԱՌ (ՄՊ 71)

Յամօ Սահեանի բանաստեղծութիւնները շնչելով գտէ՛ք պահուած բառը:

Պահուած բառը 11 տառերէ կը բաղկանայ եւ կը ներկայացնէ Սահեանի բանաստեղծութիւններէն մէկը:

հ	ա	յ	ա	ս	տ	ա	ն	բ	հ
ա	ե	տ	ա	լ	ի	ս	ս	ն	ա
պ	ս	ն	ա	ի	ա	ն	ձ	ո	մ
տ	ա	ե	կ	ա	բ	ո	դ	ւ	բ
ո	մ	ն	լ	պ	չ	ե	մ	թ	ո
ւ	օ	թ	ո	ի	ա	ա	յ	ի	յ
դ	ն	բ	ն	ւ	ս	պ	ե	ւ	բ
դ	մ	ե	ը	ե	ն	դ	ը	ն	ը
բ	ա	մ	ո	ւ	ց	դ	ե	ե	ս
բ	ա	դ	ո	դ	լ	չ	կ	ա	յ

«Պտուղը Զաղող Զկայ», «Յայաստան Ասելիս», «Զամու Յամբոյրը», «Անունը Տալիս», «Պապը», «Բնութիւն», «Օրը Մթնեց», «Նախանձ», «Ես Զեմ Կարող»

ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

ԽԱՉԲԱՌ (ՄՆ 300)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	դ	ե	կ	ա	վ	ա	ր	ե	լ	ն	է	
2	ա	ր	ա	ր	ա	տ		լ	ի	ս	ա	
3	գ	ա		կ	ր	ե		բ	ո	կ	է	
4	ա	կ		դ	գ	ա	ա	վ		ի		
5	ն		ա		ե		կ	լ	ի	մ	ա	յ
6	է		ւ	ա	լ		ա	ն	ո	բ	ա	
7	ե		ե	ր		ա	ն	ի	գ	ա	մ	
8	ց		տ	ա	բ		տ	ա		դ	ր	
9	ո	յ	ա		ի	ր	ա	ն		լ	ա	
10	ց	ա	ր		ւ	ո	ա		ա	դ	ա	
11		ա			ս	ա	կ			ը	թ	
12	գ	ի	ն	ե	հ	ա	տ		ա	կ		ա

ՍՈՒՏՈՔՈՒ (ՄՍ 299)

9	8	2	5	4	1	6	3	7
1	6	5	7	8	3	2	4	9
3	7	4	9	6	2	1	8	5
5	3	9	4	1	8	7	2	6
2	4	6	3	9	7	8	5	1
7	1	8	2	5	6	4	9	3
8	2	3	1	7	9	5	6	4
4	9	1	6	2	5	3	7	8
6	5	7	8	3	4	9	1	2

ՊԱՅՈՒԱԾ ԲԱՌ (ՄՊ 70)

Պահուած բառն է՝ «Դժոխքի Դրան Գաղտնիքը»

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ



ԽՈՅ

Ընտանեկան, ընկերային եւ աշխատանքային ճնշումներ պիտի դիմագրաւէք: Պիտի նեղանաք, երբ ձեր սիրելիները չկարենան հասկնալ ձեզ:



ՅՈՒԼ

Նոր ծրագիր մը պիտի մշակէք: Վարչական հարցեր պիտի լուծէք ձեր ընկերութեան մէջ: Մասնագետներուն կարծիքը հարցուցէք նախքան վերջնական որոշում առնելը:



ԵՐԿՈՐԻՆԵԱԿ

Բարձր տրամադրութիւն ունիք եւ մեծ ցանկութիւն՝ ձերբազատելու ձեր խնդիրներէն: Հինէն մնացած հարց մը վերջապէս պիտի յաջողիք լուծել:



ԽԵՑՂԵՏԻՆ

Նոր շրջան մը պիտի թելակոխէք: Պիտի իրագործէք շատուց երագած ձեր մէկ ծրագիրը: Ամսուան բեղուն եւ հաճելի օրերէն մէկն է: Ուրախ լուրեր պիտի ստանաք:



ԱՌԻԾ

Այս շրջանին, դուք պետք ունիք գօրակցութեան: Առիթները մի՛ փախցնէք՝ բարելաւելու ձեր նիւթական վիճակը: Ձեր հին էջերէն մէկը պիտի ծալէք: Մի՛ յուսահատիք:



ԿՈՅՍ

Դուք ձեզ պիտի գտնէք լուսարձակներուն տակ: Ձեր ընկերներէն մէկը ձեզի օգտակար պիտի դառնայ: Մի՛ հաւատաք ձեր բոլոր լրատուներուն:



ԿԵԻՈՔ

Պայմանները մեծապէս պիտի բարեփոխուին: Ձեր գործերը յաջողութիւն պիտի արձանագրեն: Տեսիլն պարտականութիւններով պիտի գբաղիք այս օրերուն:



ԿԱՐԻՃ

Սովորականէն դուրս կ'ուզէք գալ ու բացայայտել նոր հորիզոններ: Պիտի քաջալերուիք եւ ճամբորդութիւն մը պիտի կատարէք:



ԱՐԵՂՆԱՌՐ

Առիթ մի՛ տաք, որ խնդիրներ ծագին ձեր գործին մէջ: Ուշադիր եղէք եւ մի՛ հակադարձէք ձեզի վատութիւն ընողներուն: Ժամանակ տրամադրէք ձեր ընտանիքի անդամներուն:



ԱՅՑԵՂՋԻՐ

Ստիպուած՝ գիշումներ պիտի կատարէք, որպէսզի ձեր գործերը իրենց աւարտին հասնին: Մի՛ առանձնանաք ձեր կարծիքով: Ճկուն եղէք ձեր յարաբերութիւններուն մէջ:



ՋՐՅՈՍ

Ձեր պատասխանատուութիւնները պիտի բազմանան այս շրջանին: Դասաւորեցէք ձեր գործերը, որպէսզի թերութիւններէ զերծ մնաք:



ՁՈՒԿ

Ձեր ընտանիքի անդամներէն մէկուն հարցով պիտի մտահոգուիք: Հանդարտ մնացէք, բոլոր հարցերը ժամանակի ընթացքին իրենց լուծումը կը գտնեն:



ԻՆՉ ՏԵՍԱԿ ՀԱՅ ՈՒՏԵԼ

Փրոֆ. Մարտէ Լապպէ



Հացը ամեն մարդու կողմէ գնահատուած սնունդ մըն է եւ բազմաթիւ ժողովուրդներու սնունդին կէտը կը կազմէ: Այնքան որ շատ ճիշդ է ժողովրդական խօսքը որ կ'ըսէ. «Կեանքը հացի պայքար մըն է»: Արդարեւ, հացը կ'ուտենք ամեն կերակուրի հետ, ահա թէ ինչու շատ է հացին սպառումը: Գերմանացիները հացի սպառումին մէկ մասը կը փոխարինեն գետնախնձորով:

Ճերմակ հացին մասին այս ընտանեկան չեմ հաւատար, քանի որ մարդիկ անոր պակաս ձգածը կը լրացնեն սննդական ուրիշ տարրերով: Բայց ստոյգ է, որ ճերմակ հացը կատարեալ սնունդ մըն է, ճերմակ հացին մէջ կը պակասին կարգ մը տարրեր, որոնք կը պատկանին կենսասինթէզու դասակարգին եւ անհրաժեշտ են մարդկային կազմին:

Ո՞ր հացը նախընտրել, թա՞րմը թէ օթեկը (պայպթ): Որկրամուրթեամբ տարուած, շատեր պիտի ուզեն ուտել թարմ հացը, միևնույն մարտողական տեսակետով մտահոգողներ տարբեր կը խորհին, ընդունելով որ թարմ քիչ եփած հացը ծանր կու գայ ստամոքսին, մանաւանդ երբ արագ կ'ուտուի, իսկ օթեկ հացը շուտ կը փշրուի եւ ստամոքսային հոյզերու ներգործութեան դիրու կ'ենթարկուի, հետեւաբար աւելի շուտ կը մարսուի:

Փորձերով հաստատուած է, որ միայն ճերմակ հացով կերակուրած աղանիւները անդամալուծութեան ենթարկուած են 30 օրուան մէջ, պարզապէս կենսասինթէզու պակասին պատճառով: Կը յիշեմ սպայ մը, որ պատերազ մէն ետք, խնայողութեան համար, որոշած էր ապրիլ միայն հացով եւ մէկուկէս ամսուան մէջ ենթարկուեցաւ լնդահարութեան (սքորպիթ): Դարմանեցի գինը նարինջի հիւթ տալով: Ահա, ուրեմն, ապացոյց մը որ կարելի է սնանկի ու ապրիլ միայն հացով, մանաւանդ ճերմակ հացով:

Այս տեսակետերը վերագնահատութեան ենթարկուած են ներկայիս, ու տարբեր կը խորհին մասնագետները: Օթեկ հացը կորսնցուցած է իր պաշտպաններէն շատեր:

Հացը նոյնիսկ վտանգաւոր կրնայ ըլլալ, ծանօթանալով անոր վտանգներուն: Ան կրնայ պատճառ դառնալ կատարեալ թունաւորումներու, եթէ ալիւրին խառնուած ըլլան կարգ մը օտար նիւթեր, ինչպէս որով եւ այլ բարբոսներ: Ֆրանսայի մէջ (Ավիլիոնի շրջանը) պատահեցան նման դէպքեր, նոյնիսկ մահեր: Դարձեալ, ատենօք կապարի թունաւորման համաճարակներ պատահած են հացակերներու մօտ, այն պատճառով որ, այդ օրերուն, ցորենը կ'աղային կապարով նորոգուած երկանաքարերու միջոցաւ:

Թարմ հացը, մանաւանդ երբ տաքցուած է, նախ կը ստիպէ անհատը, որ խնամքով ծամէ, ինչ որ կը դիրացնէ մարտողութիւնը, երկրորդ իր նշայական տարրերը «տեքսթրին» վերածուելով տաքութեան ներգործութեամբ, մարտողական նուազ ջանք կը պահանջէ: Ընդհակառակն, օթեկ հացին մէջ, տեքսթրինը վերածուած ըլլալով նշայի, մարտողական աւելի ջանք կը պահանջէ, եթէ դիրամարս դարձնելու համար, չտաքցուի կասկարայի վրայ:

Ժամանակ մը դիտել տրուեցաւ թէ հացը կը նպաստէ թոքախտի մանրէն փոխանցելու: Փորձով հաստատուած է, որ հացին եփման աստիճանը բաւական չէ սպանելու թոքախտին մանրէն: Արդ, հացի պատրաստութեան հին մեթոտով, եթէ հիւծախտաւոր է ալիւրը շաղող գործաւորը, այսինքն հացաթուխը, իր աշխատանքի պահուն կրնայ հազալ եւ օդին միջոցաւ խմորին մէջ նետել մանրէներ, պատճառ դառնալով վարակելու ուրիշներ:

Գալով հացին կեղեւին ու միջուկին նախընտրութեան, հարկ է գիտնալ թէ մարտողական տեսակետէն՝ կեղեւը միջուկէն աւելի արժեքաւոր է, աւելի սննդարար է, որովհետեւ նուազ ջուր կը պարունակէ: Այս իսկ պատճառով, սակայն, պետք է արգիլել շաքարախտաւորներուն:

Ուրիշ մանրէներ եւս, ինչպէս թիֆոյիտին մանրէն, կրնան փոխանցուիլ հացին, երբ ալիւրը շաղէն վարակեալ ջուրով:

Հացին սննդական եւ մարտողական արժեքները կը տարբերին՝ ըստ անոր տեսակին:

Ահա թէ ինչո՞ւ յանձնարարելի է գործածել մեքենայ եւ ամլացած ջուր՝ ալիւր շաղելու համար: Կան, նոյնպէս, կարգ մը խարդախութիւններ, որոնք կրնան խաթարել հացին արժեքը: Օրինակ՝ թալք կը խառնեն ալիւրին, շատ ճերմակ հաց ստանալու համար, (բարեբախտաբար վտանգաւոր չէ, բայց հացին սննդական արժեքը կը նուազեցնէ):

Յետեւոր անունով հողատաղի գիտնականի մը կատարած մանրակրկիտ քննութեանց համաձայն, հաճարի ամբողջական հացին իւրացման աստիճանն է 87 առ հարիւր, ցորենի հացին (չմաղուած ալիւրով) իւրացման աստիճանը՝ 91 առ հարիւր, ցորենի եւ հաճարի (մաղուած խառն ալիւրով) հացին իւրացման աստիճանը՝ 92.5 առ հարիւր, իսկ գուտ հաճարի (լաւ մաղուած ալիւրով) հացին իւրացման աստիճանը՝ 97.5 առ հարիւր:

Կան նաեւ հացեր, որոնք ալիւրին խառնուած են գետնախնձորի կամ գանազան ընդդէմներու ալիւրը: Այս հացերը եւս վտանգ չեն ներկայացներ, բայց նոյնպէս կը նուազեցնեն հացին սննդական արժեքը:

Ախորժահամութեան եւ սննդարարութեան տեսակետով՝ ամենէն փնտռուած հացն է ճերմակ հացը, որ բարձրագոյն չափով կը մարսուի եւ կ'իւրացուի: Բայց ճերմակ հացը ունի իր հակառակորդները, որոնք կը նախընտրեն գորշագոյն ամբողջական հացը: Նոյնիսկ առողջաբանութեան կարգ մը մասնագետներ կը պնդեն որ ճերմակ հացը այլաստրոմի կ'առաջնորդէ ցեղը: Ամերիկացի գիտնական մը, Պրոնթեր, կը հաւատէ թէ ճերմակ հացը կարմրամորթ ցեղին շարդարարը դարձած է, այնքան որքան ուխտիքին եւ պատերազ մը:

Ճշմարտութիւնը այն է որ հացին մեծագոյն վտանգը յառաջ կու գայ... հացին լաւութենէն, որովհետեւ շատ կ'ուտուի լաւ հացը: Խելացի մարդը պետք է գիտնայ կամ սորվի հաց ուտել՝ որքա՞ն, ո՞ր տեսակը եւ ինչպէ՞ս:

Պետք չէ շատ ուտել, որովհետեւ շատ սննդ-
Շար.՝ էջ 14 ➤

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԹԱՏԵՐԳՈՒԹԻՒՆ...

Սկիզբ՝ էջ 10

Թատերագակ
թատերագու
թատերագուբիս
թատերագական
Սակայն լեզուն չէ գոհացած
այսքանով, քանի մնացած են կրկ-
նուող ր-եր՝ ռեր:

Երկրորդ փորձով մը՝ ան թթա-
փած է նաեւ այդ ր-երէն առաջինը,
եւ ռեր դարձած է «եր»: Եւ ստա-
ցած ենք՝

թատերգ
թատերգակ
թատերգու
թատերգուբիս
թատերգական
Այսինքն՝ թատերերգ - թատ-
երգ - թատերգ :

Եթէ մեր արդի կեանքին մէջ
գործող ամենահեղինակաւոր հաս-
տատութիւնը Ակադեմիան է, ապա
պարտիմ ըսել, որ այս հաստատութեան
հրատարակած քառաբանոր
բառարանը, որուն աշխատակցած են
մեր ժամանակներու ամենի քան
20 լաւագոյն լեզուաբանները, կ'ըն-
դունի այս վերջին ձեւերը, ուր կը գըտ-
նենք միայն մէկ եր:

Այլ խօսքով՝ տեսականօրէն
թատերերգ «ճիշդ» ձեւէն նախ՝
թատերգ-ին, ապա՝ **թատերգ**-ին
անցումը լեզուի պատմական բա-
րեքընդութեան գրաւականն է:

Այս է իմ պատասխանս բոլոր
անոնց, որոնք կը հարցնեն՝ թա-
տերերգութիւն, թատերագութիւն,
թէ՞ թատերգութիւն:

Սփիւռքի մէջ, ուր ամէն գրիչ
շարժող վաւերական հայագետ մըն է,
անշուշտ միշտ ալ պիտի գտնուին
իւրովի՝ մտածողներ: Զապա՞, կա-
րելի՞ է առաջին հանդիպած ակա-
դեմիկոսին պէս մտածել, ուրեմն
ո՛ր մնաց մտքի ազատութիւնը...

Պատմութեան մերժած բառա-
ձեւերու կառչումը ինքնուրոյն բար-
դոյթ մըն է, հիւանդութիւն մը. օրի-
նակ՝ մենք ունինք **բախ**(ել) եւ **բխ**(իլ)
արմատները, որոնց գուգահեռ, - չէս
գիտեր ինչպէ՞ս, - յառաջացած են կո-
կորդոյ պատռող ու անճոռնի բաղ-
խիլ եւ **բղխիլ** այլանդակութիւննե-
րը: Ժամանակը ձերբազատած է
մեզ այս վերջիններէն, եւ գանոնք
չենք գտներ մեր արդի բառարան-
ներուն մէջ, ինչ որ բարեբախտու-
թիւն մըն է:

Սակայն ահա կան մոմիացած,
հնամուլ ու մանկամիտ ուղեղներ,
որոնք հետեւողականօրէն կը գրեն
բաղխել-բաղխիլ եւ **բղխել-բղխիլ**:
Այսպիսիները իրենց յառաջացած
տարիքին մօրը ստիպեն կախուած
արարածներ են:

Եւ կան այդպիսիները:

ԻՆՉ ՏԵՍԱԿ...

Սկիզբ՝ էջ 13

դարար է: Ուտել երկար ծամելով,
յամբար, գրեթէ որոճալով: Նա-
խընտրել շերտ շերտ կասկարայ
եղած հացը, տաքուկ տաքուկ:
Կան բժիշկներ, որոնց կարգին՝ Լը-

փէն, որոնք մարդոց անմարտողութեան
նեղութիւններուն գլխաւոր
պատճառը կը համարեն հացը եւ
ատոր համար կ'արգիլեն հացը: Զա-
ւանական է որ հացը անմարտողու-
թիւն պատճառէ, մանաւանդ երբ
շատ կ'ուտէք: Կարելի է անմարտողութեամբ
տառապողները դարմա-
նել եւ գերերը նիհարցնել՝ արգիլե-
լով հաց ուտելը:

Այսուհանդերձ շատ չմեղադ-
րենք եւ ամէն յանցանք չնետենք հա-
ցին վրայ: Զակառակ բոլոր քննադա-
տութեանց, հացը կը մնայ լաւա-
գոյն, գլխաւոր եւ «հանապազորդ»
սնունդը, գոր կը հայցեն բոլոր սե-
ղան նստողները՝ երբ տերունական
աղօթքը կ'ըսեն: Զացը կ'արդարացը-
նէ իր համբաւը այն առողջապահա-
կան ծառայութիւններով, գորս
կը մատուցանէ աղքատ եւ գրկեալ
ընտանիքներուն: Զացը կ'արդա-
րացնէ դարերու ամենախիտը այն
հաճոյքով, որ կը զգանք ուտելու
ժամանակ:

Անշուշտ չմոռնալով հին օրէն-
քը. - Չափազանցութիւնը վնասա-
կար է ամէն բանի մէջ:

ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԻ...

Սկիզբ՝ էջ 4

Ես յատկապէս տպաւորուած եմ
Առողջապահութեան Նախարա-
րին եւ իր թիմին հետապնդած ան-
կեղծօրէն արմատական քաղաքա-
կանութեամբ յատկապէս հակա-
ծիսախոտային պայքարի մարզին
մէջ: Կը մաղթեմ, որ ան լիովին ար-
ժանանայ պրն. Վարչապետին շա-
րունակական գորակցութեան:

Եւ վերջապէս կարելի չէ չխօսիլ
վարչապետին կրաւորական վերա-
բերմունքին մասին Արամ Մանուկ-
եանի տան, Առաջին Զանապետութեան
Կառավարութեան Տան եւ այլ
նմանօրինակ ազգային պարտաւո-
րութիւններու հանդէպ, որոնց մա-
փին լայնօրէն խօսած եմ բազմաթիւ
յօդուածներով առանց դոյզն իսկ
արձագանգ ստանալու Փաշինեանի
նորօրեայ ջատագովներէն:

Զեւեւաբար հանրութեան - եւ
այս պարագային արտախորհրդա-
րանական ընդդիմութեան (իմա
Դաշնակցութեան) - պարտաւորու-
թիւնն է անցնիլ անդին քաղաքա-
կան հռետորաբանութեան սահման-
ներէն եւ փնտռել հանրօգուտ միջու-
կը ներկայ իշխանութեան գործին:
Ընդդիմութեան առաքելութիւնն է
հետեւողականօրէն պահանջել այդ
գերագանցութիւնը: Մեր առաքելու-
թիւնն է վարչապետ Փաշինեանը
մղել դէպի այն նշանողը, որ թե-
լադրուած է Զայաստակի, Արցախի
եւ հայութեան ազգային գերագոյն
շահերէն: Դաշնակցութիւնը պիտի
ներկայանայ հանրութեան իր այ-
լընտրանքային ծրագիրով: Այդ մե-
կը չի նշանակեր սակայն, որ Դաշ-
նակցութիւնը ինքզինք խզած է կա-
ռավարութեան կեանքէն:

Դաշնակցութիւնը իր հաստա-
տած վերոյիշեալ նշանողով անքակ-
տելի մասն է պետական գործընթա-
ցին: Եւ այդ նշանողն է միայն, որ

գործնականօրէն կը միացնէ ազգը
նոյն գերամեծար նպատակներուն
շուրջ՝ ազգային միասնականու-
թիւնը համարելով անսակարկելի եւ
անյետաձգելի այժմ եւ միշտ:

«ԳԱՆՁԱՍԱՐ»Ի...

Սկիզբ՝ էջ 6

Ներ ամբարած ըլլայ այս առնչու-
թեամբ, այլ զանոնք իւրացնե-
լով գիտնայ անոնց տեղին օգտա-
գործումը: Ան անդրադարձաւ այն
տեղեկութիւններուն եւ գարգացու-
մերու ոլորտներուն, որոնց անհրա-
ժեշտ է հետեւիլ Զայ Դատի առօր-
եայ աշխատանքներուն հետ քայլ
պահելու համար: Աւարտին դասա-
խօսը սահիկի վրայ ցուցադրեց Զայ
Դատի մասին օգտաշատ կայքէջեր,
որոնք կը ծառայեն լրագրողին գի-
տելիքները թարմացնելու:

Երկրորդ դասախօսն էր Մա-
րիա Գաբրիէլեան: Ան ներկայացուց
լրատուական տեսակներէն՝ հար-
ցագրոյցը: Ան բացատրեց հարցա-
գրոյց վարող լրագրողի յատկութիւն-
ներուն, հարցագրոյց պատրաստե-
լու հանգրուաններուն եւ վարելու
սկզբունքներուն մասին: Ան շեշտեց
նախապատրաստական աշխա-
տանքին կարեւորութեան, որուն ըն-
թացքին լրագրողը լաւապէս կը ծա-
նօթանայ հարցագրոյցի նիւթին եւ
անձնաւորութեան: Օրդ. Գաբրիէ-
լեան անդրադարձաւ հարցագրոյցի
հարցումներուն տեսակներուն, պա-
տասխաններու արձանագրութեան
ձեւերուն, ինչպէս նաեւ հարցագրոյ-
ցի ժամանակ որոշ դժուարութիւն-
ներ շրջանցելու միջոցներուն: Եւ
հուսկ բացատրեց հարցագրոյցի
կառոյցին, տեսակներուն եւ անոնց
կցուած նկատարներու ընտրութեան ձե-
ւերուն մասին:

Երրորդ դասախօսն էր Լեւոն
Շառոյեան: Ան շարունակեց առա-
ջին օրուան «Ռ՛Վ է թղթակիցը եւ ի՞նչ
է թղթակցութիւնը» նիւթը: Շառոյե-
ան շեշտեց, որ լրագրողը անհրա-
ժեշտ է գաղափար ունենայ իր
պատրաստելիք թղթակցութեան
ձեռնարկի բնոյթէն: Դասախօսը ներ-
կայացուց լեզուական շարք մը ընդ-
հանրացած սխալներ, որոնց պէտք է
ուշադրութիւն դարձնել: Ապա տե-

ղի ունեցաւ գործնական վարժողա-
կան աշխատանք, որուն ընթացքին
մասնակիցները մեծ հետաքրքրու-
թեամբ եւ հաճոյքով կատարեցին
վարժութիւնները, իրացնելով բա-
ցատրուած լեզուական սկզբունքները:

Ծրագիրին երրորդ օրը հիմ-
նուած էր խմբային աշխատանքնե-
րու վրայ: Աշխատանքները ընթա-
ցան երեք խումբերու մէջ՝ յօդուածա-
գրութիւն, թարգմանութիւն եւ
թղթակցութիւն: Իւրաքանչիւրը իր
նախասիրած բաժինը ընտրելով
միացաւ այս խմբակներէն մէկուն:

Յօդուածագրութեան խումբը
կը ղեկավարէր Չարմիկ Պօղիկեան,
որ ներկայներուն նախօրօք պատ-
րաստած գրութիւններուն շուրջ թե-
լադրանքներ եւ ուղղութիւններ տա-
լով առաւել յստակացուց գրելու ձե-
ւերը: Ապա ան ընդհանուր ձեւով
ներկայացուց յօդուած գրելու քայ-
լերը եւ այն սխալները որոնցմէ
պէտք է խուսափիլ:

Թարգմանութեան խումբը
ստանձնած էր «Գանձասար» շաբա-
թաթերթի սրբագրիչ եւ կրթական
մշակ Չեփիւռ Պապիկեան: Ան անդ-
րադարձաւ երկու բնոյթի թարգմա-
նութեան՝ արաբերէն հայերէն եւ
արեւելահայերէն արեւմտահայե-
րէն ձեւերուն: Անոնց ուղղութիւններ
տուաւ, թէ ինչպիսի բառարաններ
օգտագործելով կարելի է ամենի դի-
րացնել աշխատանքը: Ապա խում-
բը միասնաբար քննարկեց մասնա-
կիցներուն նախօրօք պատրաստած
թարգմանական փորձերը:

Երրորդ խումբին մէջ Լեւոն Շա-
ռոյեան վարժողական ծրագիրնե-
րով, սխալ ըսելաձեւերուն անդրա-
դառնալով յաջող թղթակցութեան
համար կարեւոր կետերը փոխան-
ցեց: Ապա խումբին մէջ ընթերցուե-
ցաւ մասնակիցներուն բերած կարճ
թղթակցութիւնները եւ ըստ այնմ քնն-
նարկումներ կատարուեցան:

Խմբագրութիւնը, որպէս առա-
ջին քայլ, նախատեսած է դասըն-
թացներու շարք մը կազմակերպել
տարուան ընթացքին: Սոյն դասըն-
թացքին առաջին փուլը ամառային
մասնակիցներու բարձր տրամադ-
րութեամբ եւ լրագրութեան հանդէպ
անոնց հետաքրքրութիւնը արթնը-
նելով:

«ԳԱՆՁԱՍԱՐ»
ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՍ

Խմբագիր՝ Չարմիկ Գիւլբեքեան-Պօղիկեան
Սրբագրիչներ՝ Չեփիւռ Պապիկեան-Աւագեան
Յուշիկ Ղազարեան
Ձեւաւորող՝ Յովսէփ Զալոյլեան
Գրաշար՝ Անի Թովալեան-Սարուխան
Արաբերէն լուրերու թարգմանիչ՝ Մարէն Պապեան
Կայքէջի պատասխանատու՝ Զրիստ Խրոյեան
Լուրերու պատասխանատու՝ Լուսին Ապաճեան-Գիւլբեքեան
Զաշուապահ՝ Սեւակ Կիւլվանեան

- Ծանուցողներէն եւ աշխատակիցներէն կը խնդրուի ծանուցումներն ու յօդուածները խմբագրատուն ուղարկել ամենէն ուշը Երկուշաբթի օրերը:
- Նախընտրելի է յօդուածներն ու թղթակցութիւնները ուղարկել գրաշարուած:
- Խմբագրատուն ուղարկուած նիւթերը, հրատարակուին կամ ոչ, չեն վերադարձուիր:
- Խմբագրութեան վերապահուած է ստացուած յօդուածներու հրատարակելու կամ չհրատարակելու որոշումը:
- Ձեր ծանուցումներն ու յայտարարութիւնները կարելի է հրապարակել «Գանձասար»-ի տպագիր տարբերակին եւ կայքէջին միջոցով:



Ռաֆֆի Միլախեան

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՀՄԸՄ-Ի ՊԱՍԵԹԻ ԱՂՋԿԱՆՑ ՓՈՔԵՐՆՈՒ ԽՈՒՄԲԸ ՀԱԼԵՊԻ ԱՒՈՅԵԱՆ

Անցեալ շաբթուան աւարտին, իր աւարտին հասաւ Հայէպի պասքեթթի աղջկանց փոքրերու մրցաշարքը, ՀՄԸՄ-ի աղջիկներու ախոյեանութեամբ: Սոյն մրցաշարքին մաս կազմեցին ՀՄԸՄ-ի, ՀԵԸ-ի, Ճալաա-ի եւ Հոլրիէի խումբերը: Ինչպէս ամիսներ առաջ կայացած երթի փուլին, նոյնպէս ալ դարձի փուլին ախոյեան խումբը պարտութեան մատնեց իր բոլոր մրցակիցները հետեւեալ արդիւնքներով. ՀՄԸՄ-Ճալաա 66x52, ՀՄԸՄ-Հոլրիէ 41x40, ՀՄԸՄ-ՀԵԸ 58x39: Աւարտին կազմը տիրացաւ ախոյեանութեան բաժակի:



ՀՈՍՏԻ ՈՒԱՍՊԵՆ

ՏԻՐԱՅԱՒ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԲԱԺԱԿԻՆ

Ուրբաթ երեկոյեան Դամասկոսի մէջ տեղի ունեցաւ Սուրիոյ հանրապետութեան ֆուլբոլի նախագահի բաժակի աւարտական մրցումը Ուասպէ եւ Թալիաա խումբերուն միջեւ: Մրցումին առաջին կիսախաղը ընթացաւ հանդարտ, եւ մրցակից խումբերու պաշտպանողական խաղարկութեամբ: Դադարէն ետք ընթացքը փոխուեցաւ, եւ յարձակողական խաղացողները աւելի առաջ անցնելով վտանգի ենթարկեցին դարպասները: 60-րդ վայրկեանին Թալիաան նշանակեց իր առաջին կոլը, որմէ քանի մը վայրկեան ետք արդէն Ուասպէն արձանագրեց հաւասարութիւնը: Մրցումի հիմնական ժամանակը 1-1 հաւասար աւարտելով, խումբերը դիմեցին յաւելեալ ժամանակի խաղարկութեան, որու ընթացքին Հոստի կազմէն երկու խաղացողներ կարմիր քարթ ստանալով հեռացան դաշտէն, արդիւնքը դարձեալ աւարտեցաւ հաւասար: Տուգանային հարուածներու աւարտին, 6-7 արդիւնքով Ուասպէն յաջողեցաւ իր պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով տիրանալ Սուրիոյ հանրապետութեան նախագահի ֆուլբոլի ախոյեանութեան:



Սուրիոյ հանրապետութեան նախագահի ֆուլբոլի ախոյեանութեան մրցումը Ուասպէ եւ Թալիաա խումբերուն միջեւ: Մրցումին առաջին կիսախաղը ընթացաւ հանդարտ, եւ մրցակից խումբերու պաշտպանողական խաղարկութեամբ: Դադարէն ետք ընթացքը փոխուեցաւ, եւ յարձակողական խաղացողները աւելի առաջ անցնելով վտանգի ենթարկեցին դարպասները: 60-րդ վայրկեանին Թալիաան նշանակեց իր առաջին կոլը, որմէ քանի մը վայրկեան ետք արդէն Ուասպէն արձանագրեց հաւասարութիւնը: Մրցումի հիմնական ժամանակը 1-1 հաւասար աւարտելով, խումբերը դիմեցին յաւելեալ ժամանակի խաղարկութեան, որու ընթացքին Հոստի կազմէն երկու խաղացողներ կարմիր քարթ ստանալով հեռացան դաշտէն, արդիւնքը դարձեալ աւարտեցաւ հաւասար: Տուգանային հարուածներու աւարտին, 6-7 արդիւնքով Ուասպէն յաջողեցաւ իր պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով տիրանալ Սուրիոյ հանրապետութեան նախագահի ֆուլբոլի ախոյեանութեան:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԱՐԹՈՐ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆԸ ԿՐԿԻՆ ԴԱՐՁԱՒ ԱՒՈՅԵԱՆ

Պէլառուսիոյ մայրաքաղաք Միոսկի մէջ ընթացող Եւրոպական խաղերու վերջին օրը, Հայաստանի համար երրորդ ոսկի մետալը նուաճեց յունահռոմէական ըմբշամարտի մրցաշարքի 97 քկ. կշիռքի կարգի ողոմպիական ախոյեան, աշխարհի եռակի ու Եւրոպայի քառեակի ախոյեան Արթուր Ալեքսանեանը: Եզրափակիչ մենամարտին, Հայաստանի հաւաքականի առաջատարը 5-0 արդիւնքով յաղթեց Պէլառուսիոյ ներկայացուցիչ Ալեքսանտր Գրաբովիկին: Արթուր



Ալեքսանեանը Եւրոպական խաղերուն պայքարը սկսած էր 1/8 եզրափակիչին, ուր 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց 2017 թուականի աշխարհի պրոնկէ մետալակիր վրացի Ռեւազի Նադարեիշվիլին: Քառորդ եզրափակիչին ողոմպիական ախոյեանը 3-1 արդիւնքով յաղթեց 2016 թուականի Համաշխարհային համալսարանականներու փոխ ախոյեան, երիտասարդներու մրցաշարքի աշխարհի փոխ ախոյեան, աստրիացի Տանիէլ Գաստին: Յիշեցնենք, որ Եւրոպական խաղերու վերջին օրը ոսկի մետալներ նուաճեցին նաեւ բոսնիացի Հայաստանի հաւաքականի անդամներ Արթուր Յովհաննեսեանն ու Յովհաննէս Բաչկովը:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ՌԵԱԼ ԼԻԿԵՐՓՈՒԼԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿԵՑ ԱՍՏՂԵՐՈՒ ՓՈՒՆԱՆԱԿՈՒՄ

Սպանիոյ մայրաքաղաքի թագաւորական խումբ Ռեալ Մատրիտը, Անգլիոյ բաժակակիր Լիվերփուլին հետ բանակցութիւններ կատարելով առաջարկած է իր խումբին միացնել յարձակողական խաղացող Սատիո Մանեն: Ըստ The Express կայքէջին, արքայական ակումբը մտադիր է անգլիական կազմին հետ կատարել աստղերու փոխանակում: Այսպէս, Ռեալը Անգլիա պիտի ուղարկէ իր լաւագոյն մարզիկներէն՝ Մարքո Ասենսիոյին, փոխադարձաբար՝ Սատիո Մանեն պիտի տեղափոխուի Ռեալ: 23-տարեկան սպանացի փոխարինման արժէքը, չի համապատասխաներ սենեկալիցի մարզիկին արժէքին: Նշենք, որ Մանեն անգլիական խումբին միացաւ 2016-ին, եւ անոր հետ մասնակցեցաւ 50 մրցումի, նշանակելով 26 կոլ: Իսկ Մարքո Ասենսիոն Ռեալին միացաւ 2015 թուականին, ընթացքին մէկ տարուան վարձակալական համաձայնութեամբ հանդէս եկաւ Սպանիոյ կազմին հետ: Արքայական ակումբին հետ ան մասնակցեցաւ 44 մրցումի, նշանակելով 6 կոլ:



Լոնտոնի Թոթէնհեմի նախագահ Տանիէ Լեյնը պիտի չխոչընդոտէ խումբի անգլիացի յարձակող Հարի Էյնի տեղափոխութիւնը դեպի Ռեալ Մատրիտ: Mundo Deportivo-ի լուրերուն համաձայն, Անգլիական ակումբի ղեկավարութիւնը ընդունած է Արքայական ակումբի ըրած 200 միլիոն եւրոյի առաջարկը: Նախապէս, Թոթէնհեմը Հարի Էյնին տեղափոխութեան համար պահանջած էր 226 միլիոն եւրո: Տեղեկութիւններուն համաձայն, անգլիական ակումբի ղեկավարութիւնը, պահանջած է ֆուլբոլիստին հետ անձնական բանակցութիւններ չկատարել: Նշենք որ Ուելզցի Կարիթթ Դելլի եւ խորվաթ Լուքա Մոտրիչին փոխանակման ժամանակ Ռեալը Թոթէնհեմին հետ համաձայնելէ առաջ բանակցած էր ֆուլբոլիստներուն հետ:



ԹՈԹԵՆՀԱՄԸ ՊԱՏՐԱՍ Է ՀԱՐԻ ԷՅՆԻՆ ԿԱՃԱՌԵԼ ՌԵԱԼ ՄԱՏՐԻՏԻՆ

Լոնտոնի Թոթէնհեմի նախագահ Տանիէ Լեյնը պիտի չխոչընդոտէ խումբի անգլիացի յարձակող Հարի Էյնի տեղափոխութիւնը դեպի Ռեալ Մատրիտ: Mundo Deportivo-ի լուրերուն համաձայն, Անգլիական ակումբի ղեկավարութիւնը ընդունած է Արքայական ակումբի ըրած 200 միլիոն եւրոյի առաջարկը: Նախապէս, Թոթէնհեմը Հարի Էյնին տեղափոխութեան համար պահանջած էր 226 միլիոն եւրո: Տեղեկութիւններուն համաձայն, անգլիական ակումբի ղեկավարութիւնը, պահանջած է ֆուլբոլիստին հետ անձնական բանակցութիւններ չկատարել: Նշենք որ Ուելզցի Կարիթթ Դելլի եւ խորվաթ Լուքա Մոտրիչին փոխանակման ժամանակ Ռեալը Թոթէնհեմին հետ համաձայնելէ առաջ բանակցած էր ֆուլբոլիստներուն հետ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Գալէշեան ընտանիքը շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, սուրճատուրեքեամբ կամ հեռաձայնով մասնակից դարձան իրենց հարգատիւն:

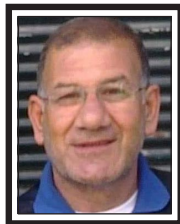
ՀԱՆԳՈՒՅԵԱԼ

ՅԱԿՈԲ ԳԱԼԷՇԵԱՆԻ

մահուան սուգին:

Հանգուցեայի քառասունքի հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Յուլիս 2019-ին, յաւարտ Ս. եւ Անմահ Պատարագի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի եկեղեցւոյ մէջ, Նոր Գիւղ-Հալէպ:

Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան ցաւակցութիւնները պիտի ընդունուին եկեղեցւոյ ներքնասրահէն ներս:



Երկուշաբթի	Երեքշաբթի	Չորեքշաբթի	Հինգշաբթի	Ուրբաթ	Շաբթի	Կիրակի
8/7	9/7	10/7	11/7	12/7	13/7	14/7
22° 38°	21° 38°	21° 38°	22° 38°	21° 38°	22° 38°	21° 37°

ՍՕ ԽԱՉԻ 39-ՐԴ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՊԱՏՉԱՄԱՌՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԱԿԱՆ ԱԿՐՏԵՅՑ ԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Շաբաթ, 22 Յունիս 2019-ի առաւօտեան Լ. Շանթ սրահէն ներս ՍՕ Խաչի քայլերգով բացումը կատարուեցաւ ՍՕ Խաչի 39-րդ Շրջանային պատգամաւորական ժողովին, հովանաւորութեամբ՝ Բերիոյ Յայոց Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Մասիս Սրբ. Եպս. Զօպուեանի:

Ժողովին ներկայ էին Թեմիս Առաջնորդը, Պատկան Մարմնի ներկայացուցիչ Կարօ Իզապաշեան, Շրջանային Վարչութեան եւ Յաշուէքըն-Կի Մարմնի անդամներ, Մասնաճիւղերու Ընդհանուր Ժողովներէն ըն-

միութիւնները, եւ կը փորձէ, որ իգական սեռը որպէս մեծամասնութիւն՝ տոկոսային ներկայութիւն ունենայ Ազգային Մարմիններու եւ Միութիւններուն մէջ:

Ան ըսաւ, որ այս ժողովը կ'ապացուցէ, թէ Սուրիան թօթափած է պատերազմի արհաւիրքը եւ նախկին մթնոլորտով կը շարունակէ իր երթը ԶՕՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան հովանաւորութեամբ:

ՍՕ Խաչը Սուրիոյ տագնապին մէջ մեծ առաքելութիւն կը կատարէ բարեսիրականի գուգահեռ դաս-



ՍՕ ԽԱՉԻ 39-ՐԴ ՇՐՋ. ՊԱՏՉԱՄԱՌՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԱԿԱՆ ԱԿՐՏԵՅՑ (ԱՐՏԱԿԱՐԳ)

ՀԱՆԷՐ - ՍՈՒՐԻՄ 22 ՅՈՒՆԻՍ 2019

տրուած պատգամաւորներ, 8 մասնաճիւղերու լիագործներ, Շրջանային Յանձնախումբերու ներկայացուցիչներ, նախկին Շրջանային Վարչութեանց ատենապետուհիներ, ուղեկից միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ հրահրեալներ (շուրջ 80 հոգի):

Բացման խօսքով Շրջանային Վարչութեան ատենապետուհի Զոփի Կանանեան, շնորհաւորեց ժողովը, որպէս ոչ միայն կանացի կազմակերպութեան մը, այլ 100 տարիներու պատմութիւն կերտած միութեան մը, որ կը գործէ հովանիին տակ՝ մեր եկեղեցւոյ, մեզ ղեկավարող կազմակերպութեան՝ Յայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան, եւ Յայ Օգնութեան Միութեան մեծ ընտանիքին:

Ան մատնանշեց, որ 100 տարի Օգնութեան Խաչի հիմքը դարձած է ծառայութիւն, քալել ժողովուրդին հետ, ապրիլ անոր սրտի տրոփիւնով, պահել ու պահպանել ինչ որ հայկական է ու ամէն բանէ վեր դասել մարդկայնօրէն վերաբերուիլը:

ՍՕ Խաչը 1919 թուականէն ի վեր, եղած է ռեզոնանս ուժ եւ իրականացուցած ազգօգուտ ձեռնարկներ հայ կնոջ տալով աշխատանքի ասպարէզ եւ զարգացում:

Ապա, յաջողութիւն մաղթեց Պատկանելի ժողովին եւ բեղմնաւոր աշխատանք ընկերուհիներուն:

Պատկան Մարմնի ողջոյնի խօսքը փոխանցեց Կարօ Իզապաշեան, որ ՍՕ Խաչի պատմութիւնը իր 100 տարիներու տարեգրութիւնը համարեց բարեսիրական, կրթական, առողջապահական եւ ինամատարական նախաձեռնութիւններով:

ՀՀ Դաշնակցութիւնը միշտ արդարութեան եւ հաւասարութեան սկզբունքներով կը դիտէ իր ուղեկից

տիարակչական գործ կատարելով, համաշխարհայնացումի անդունդէն հեռացնելով նոր սերունդները եւ ապագայի հայ ընտանիքները:

Շնորհաւորեց Միութեան նուիրեալ անդամները, յաջողութիւն, ուժ եւ կորով մաղթեց ներկաներուն ինչպէս նաեւ պատուաբեր ներկայութիւն՝ ԶՕՄ-ի Համահայկական Պատգամաւորական Ժողովին:

Ապա իր ողջոյնի խօսքը փոխանցեց Առաջնորդ Սրբազան Յայրը: Ան գնահատեց Շրջ. վարչութեան կազմակերպած պատգամաւորական ժողովը, որուն մասնակցութիւն բերած էին նաեւ Սուրիոյ շրջաններու ներկայացուցիչները: Անցեալի ծաղկուն օրերու խաչուհիներու նուիրական առաքելութիւնը որակեց ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ՝ ՀԱՄԱՏԵՑ, ՅՈՅՍ, ՍԵՐ, իրենց գործին հանդէպ: Անդրադարձաւ պատմական իրողութիւններու եւ հայ կիներու դերակատարութեան ազգային ինքնապաշտպանութեան եւ գոյատեւման գործընթացին մէջ, որոնք գիտցան հերոսաբար տոկալ, դիմադրել եւ նուիրական առաքելութեամբ ծառայել:

ՍՕ Խաչի Շրջանային Վարչութիւնը իր մասնաճիւղերու անդամներով, որպէս մէկ մարմին եւ հոգի, երկար տարիներ կրցաւ դիմագրաւել պատերազմի դժուարութիւնները, գոյատեւել, խրախուսել եւ պահել գաղութը:

Անտարանի օրինակով, յիշեցուց որ Յիսուսի յարութենէն ետք, իր 12 աշակերտներու կողքին, կիներու հսկայ բանակ մը նուիրաբար քարոզչական աշխատանք տարաւ: Համաձայն Սրբազան հօր, այս ժողովը լա-

ՍՕ Խաչի Շրջանային Վարչութիւն
Շաբ. 19 5

ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՅԻ ԱԽՆՊԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ՝ ՄԵՏՆ ԵՐԱՄԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻՌՈՎ

Հովանաւորութեամբ Յայ երեք Համայնքապետներուն, կազմակերպութեամբ Յայ Ծերանոցի մեծ ընտանիքին, Կիրակի, 30 Յունիս 2019-ի յետմիջօրէի ժամը 1:00-ին, ԱՄԾ Տան «Անի» ճաշարահէն ներս Մեծն Երեսն Յայրապետի տօնին առիթով ականդական ճաշկերոյթ տեղի ունեցաւ:

Ճաշկերոյթին ներկայ էին Յայ երեք Համայնքապետները, ՀՀ Յալէպի Գլխաւոր Հիւպատոսը, հոգե-

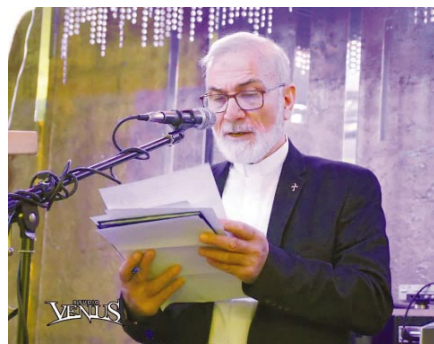
րանոցը: Ճաշկերոյթի ընթացքին ազգային երգերով հանդես եկան հալէպա-



հայ սիրուած երգիչներ Աշոտ Թեմիրեան եւ Կարօ Պերեճիքեան, իսկ ասմունքով՝ Թամար Աղայեան:



Խօսք առաւ Բերիոյ Յայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Սրբ. Եպս. Զօպուեան, որ իր պատգամը եւ սրբտի խօսքը ուղղեց ներկաներուն: Ան ուրախալի գտաւ հոծ բազմութեան ներկայութիւնը սրահէն ներս, որ փաստ մըն է ապրող Յալէպին: Մեծ գոհունակութեամբ դիտեց Ծերանոցի հայ մամուլներուն եւ պապիկներուն ներկայութիւնը սրահէն ներս, որոնց օրինութեամբ լիցքաւորուած պիտի



շնորհ եւ արժանապատիւ հայրեր, առաքինազարդ քոյրեր, հալէպահայ ազգային, եկեղեցական, մշակութա-



յին, բարեսիրական, հայրենասիրական եւ մարդական միութիւններու եւ ներկայացուցիչներ:

Օրոնախմբմաձարներ Արթ. Տ. Կոմիտաս Զինյ. Տատարլեան:

Յայ Ծերանոցի Խնամակալութեան խօսքը արտասանեց Արթ. Տ. Չարեհ Զինյ. Շաքարեան:

Յայ Ծերանոցի տնօրէն Տիար Աժո Գաթըրճեան ներկայացուց անցնող մէկ տարուան Յայ Ծերանոցի գործունէութեան համառոտ տեղեկագիրը, որու



շարունակէն ներկաները իրենց ծառայութիւնը մատուցել Յայ Ծերանոցին:



ընթացքին շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր բարերարներուն, անհատ թէ միութիւններ, որոնց աջակցութեամբ կանգուն կը մնայ Յայ Ծե-

Այս առիթով Յայ Ծերանոցին նուիրատուութիւններ կատարուեցան:

Թղթակից